This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google books

https://books.google.com

Digitized by Google

Digitized by Google

3505. df. 53

Digitized by Google

3505 d. 53.

NAUKA KRISTIANSKA

ZA

KRISTIANETE

OD

FILIBELISKATA DARXIAVA

RIM 1869.

SAS SLOVITE OD S. SKUPA OD PROPAGANDA FIDE
NAREDENA POD CAV. PETAR MARIETTI.

Digitized by Google

Digitized by Google

UCCÈNI PARVO

Hórtùvase od nisciànat od S. Kräst.

P. Kristiàninlisi sìnko?

O. Kristiànin sám, fàlla Bôghu.

P. Sporèd kòjà ràbota si stànal Kristiànin?

O. Sporèd Svèto Krasctèni.

P. Koj j nisciànat od *Kristianinat?*

O. Je nisciänat od Krastät.

P. Käk pràvisc ti nisciànat od Krästat?

O. Tùrna nai naprèd désnata ráká utuòrina säs prästite pràvi, i sabràni na cèloto i *ricià: u ìme od Otza* pàk tùrna rákata pod gredìte, i ricià: *i Sina* sétne tùrna rákata na lèvoto ràmo, pak nà dèsnoto, i ricià: *i Dùha Svètoga* nai sètne izbirà dvète rázzë na jednò, i ricià: Amen.

P. Kákò ìma ʒátuòrino u tòʒi nisciàn?

O. Ʒátuòrini sè ù nègo dvète poglàuni Otaìsti od nàscta Vera.

P. Kojè se tèʒi dvè Otaìsti?

O. Pärvoto je Jedìnsto, i Troìsto Bóxi, dèto dàva na dóbrìte dóbrò, a na ʒlìte ʒlò: fturoto je ʒacèti, mäka, i umiràlo Jssukrästovo.

Digitized by Google

P. Kák se namire ʒátuòrino u tòʒi nisciàn Otaìstoto od Jediusto, i Troìsto Boxi?

O. Kogà se ricè: *u ime* iʒkàʒovase Jedìnsto Boxi; kogà se ricè pàk; *od Otza i Sina, i Dùha Svetoga* iʒkàʒovase Troistoto od Kipovete.

P. Káxìmi sigà kák sè namire ʒátuòrìno ftòroto Otaìsto, sànki ʒacèti, Măka, i Umiràlo Jssukrăstovo?

O. Kogà cilèk si tùrni rákata pod grédite, i ricè: *i Sina,* iskàʒova, ci Jssukrăst ʒeh tèlo cilòscko, i porodise od D. Marìa. Prelikata pàk od krăstát ✠, dèto nàpràvi kátò se prékrasti, iskàʒova Măka, i Umiràlo Jssukrăstovo.

P. Jmali fáidà cilèk césto da sè Krăstì?

O. Jma dip tuárde golèma fáidà, amà trèbe da se krăsti sàs boghomillos ʒásctó krăstinito íma sìlla dà sàxivèva u nàscte sárzà Vèrata dà ubòrova, i dá raspáxde ghiáulskite pomámi, i dá mo iʒmòlova od Bôgha mlògo mìllosti.

P. Kogà trèbe cilèk dá se Krăsti?

O. Ʒàran katò stàni od sànăt, vecer kàtò idi dà lègha prèd, i slèd jàdèni, i ràbota; kátò flèʒi i iʒlèʒi is Ciărkua, i nài mlògo prèd mòlini Bôgha.

Digitized by Google

UCCÈNI FTORO

Hórtùvase od upuʒnàvani od Bôgha, i od nàscta sètnina.

P. Kòi te stòrih nà tòja svèt?

O. Gospodin Bôgh.

P. Ζásctò te stòrih?

O. Stòrihme da gó poʒnàvam, da gò ubìcem, i da mò slugùvam nà tòja svèt, pàk dá ida u Ràì nebèski da gò ʒàfàlem dovèka.

P. Sàs kákò darèva Gòspod onèja hora dèto gò ubìcet, i dèto mò slugùvat?

O. Sás Ràì nebèski.

P· Kákò sctè da ricè Ràj nebèski?

O. Sctè da ricè jèdnò mèsto pälno sás sèkakvi vècni slàvi.

P. Sás kákò Gòspod pedèpsuva onèja hòra, dèto ni gò ubìcet na tòja svèt, nèto mò slugùvat?

O. Sás Pákal.

P. Kákò sctè da ricè Pákal?

O. Sctè da ricè jednò mèsto palno sàs sèkakvi vècni mäki.

P. Kòj je Bôgh?

Digitized by Google

O. Bôgh je jedin Duh pälin sás sèkakvi dóbrini, Storitel, i Gospodàr od nèbe, i od ʒème.

P. Kòj stòrih Bôgha?

O. Bôgh ni je'stòrin od nìkogo.

P. Na kadè je Bògh?

O. Na nèbe, na ʒème, i na sèkade.

P. Bôgh vidili sickite ràboti?

O. Bôgh vidi sicko, i vidi nàscte promisclèni.

P. Bôgh vidili dèto sctè da se dukàre?

O. Bôgh vidi sìcko na jednàsc i dèto je billò, i dèto je sigà i dèto sctè da bädi.

P. Kòlko vreme se je ʒáminālo od käkto ima Bôgh?

O. Bôgh od vècnost sè je bil.

P. Kòlko vrème sctè dá tràj?

O. Sctè dá tràj ʒá dovèka.

P. Bôgh imali, òcci, ùsci, rázzè, ïlli sás jednà dùma imali tèlo kàtò nàm?

O Bôgh nèma tèlo, ʒásctò je jedin Dùh nai precisti:

P. Emi káto nèma, òcci, ùsci, kak môxi sicko dà vidi, i da ciuj?

O. Bôgh vìdi, i ciuj sicko sporèd nègovatasi biskràina mudròsia.

Digitized by Google

P. Emi kátò Bôgh nèma rázzè, kák mòxèh dá stòri tòja svèt?

O. Bôgh napràvi, i jaratissa tòja svèt sás nègovatasi moghùkia vògliа.

P. Od kákò napràvih svetàt?

O. Od niscto.

P. Môxili sigà, kátò dá iska, dè zádádè drùghi svèt?

O. Môxi dá zádádè malògo drùghi, zasctò je svemoghùk.

P. Bôgh mòxili dá gresei, i da umìre?

O. Bògh nimòxi dá grèsei, nèto da umire, zásctò greseènito, i umiràloto nì jè nisciàn od moghùksto, emi je nisciàn od slábinà.

UCCÈNI TRETIO

Hórtùvase od Jedinsto, i Troìsto Boxi.

P. Kòlko Bógha íma?

O. Jedin. Bôgh.

P. Kòlko Kipa íma u Bógha?

O. U Bôgha ìma tri kipa naìstina rázlicni.

P. Kák sè vìkat tèzi tri kipa?

O. Otaz, Sin, i Dùh Svèti.

P. Na jednà dùma, kák se vika tuà Otaisto?

Digitized by Google

O. Svèto Troîsto.

P. Kákò sctè da ricè Svèto Troisto?

O. Sctè da ricè, ci u Bôgha ima tri kipa naistina ráʒlicni, déto se ʒovàt Otaz, Sin, i Dùh Svèti.

P. Kòj je pärviat kip od Svèto Troisto?

O. Otaz je parviat kip, Sin Boxi ftòriat, i Dùh Svèti trètiat.

P. Ʒàsctò Otaz je pärviat kip?

O. Otaz je pärviat kip, ʒásctò ni-ishòxde od drùghi kip, emi je vir od drùghite duà kipa.

P. Ʒásctò Sin Boxi je ftòriat kip?

O. Sin Boxi je ftòriat kip, ʒásctò je rodèn od Otza.

P. Dùh Svèti ʒásctò je trètiat kip?

O. Dùh Svèti je trètiat kip, ʒásctò iskòxde od Otza, i od Sina.

P. Otaz Bôghli je?

O. Otaz je Bôgh, Sinàt je Bôgh, i Dùh Svèti je Bôgh.

P. Akò indi sèkoi od tèʒi tri kipa je Bôgh, trèbe da ima tri Bôgha, a nè jedin Bôgh?

O. Ni sè tri Bôghá, emi jedin Bôgh.

P. Ʒásctò ni sé tri Bôgha, emi jedin Bôgh?

O. Ʒásctò i trite kipa imat jedno Boxiànsto.

Digitized by Google

P. Od tèʒi tri kipa koj je nâi veliki, nâi moghùk, i nâi mùdar?

O. I trite kipa sè jednàkvi, ʒásctò imat jednò veliciànsto, jednò moghùksto, i jednà mudrosia.

P. Otaz ni jè bil pò naprèd od Sinàt, i od Dùha Svètoga?

O. Otaz nèli je bil po naprèd od Sinàt, néto od Dùha Svètoga, ʒásctò kákto toj je vècin, tèj i Sinàt i Dùh Svèti se vècni.

UCCÈNI CETUARTO

Hórtùvase od Ʒacèti Jssukrástovo.

P. Koj od trite kipa se stòrih cilèk?

O. Ftòriat kip, sànki Sin Boxi.

P. Kák stòrih ta stàna cilèk?

O. Ʒè tèlo, i duscià cilèscka katò nam od nai precista D. Maria, po Dùha Svètoga.

P. Kák se vika tuà Otaisto?

O. Vikase Otaisto od Ʒácèti Jssukrástovo?

P. Kákò sctè da ricè, tàja hórtà Záceti Jssukrästovo?

O. Scte da ricè ci sin Boxi stànal cilèk, ʒásctò ʒè tèlo, i duscià cilèscka katò nam.

Digitized by Google

P. Otaz, i Dùh Svèti ȥèhali i tia tèlo, i duscià cilèscka?

O. Otaz, i Dùh Svèti ni ȥèha tèlo, i duscià cilèscka, emi tókoci Sin Boxi.

P. Emi bèhali i tia sás nègo, katò toj stànal cilèk?

O. Bèha i tia sás nègo, ȥásctò jedín kïp ni móxi da biva bis drùghite kipa.

P. Katò Sin Boxi stànah cilèk, arnissali da je Bôgh?

O. Ni arnissah da je Bôgh, emi katò bèsci naistina Bôgh ȥè da bädi naistina cilèk

P. Kàk se vika sin Boxi stànal cilèk?

O. Jssukrast, sànki Jèsus Kristos.

P. Koj je Basctà na Jssukrästa?

O. Basctà na Jssukrasta je Vècni Otaz sànki párviat kip od Svèto Troisto.

P. Emi nèmali toj tèlesni Basctà?

O. Toj nèma tèlesni Basctà, emi tókôci Majkia, kojà bilà B. D. Maria.

P. Indi Svèti Josèf ni bih nègov Basctà?

O. Svèti Josèf ni bih nègov Basctà, emi tókòci nègov Paȥitel.

P. Ȥásctò Sin Boxi stànal cilèk?

O. Da mó ispàȥi.

Digitized by Google

P. Nimôxehmili nia da se ispàʒimi, kátò Sin Boxi da ni bih stànal cilèk?

O. Nimôxehmi da se ispàʒimi, ʒásctо bèhmi ròbie na ghiaulat ispadèmi ʒà sèkogasc od Rai nebèski.

P. Ʒá koj sebèp nimôxehmi da se ispàʒimi?

O. Ʒáráď grehàt od Dèdo Adàma nasc pàrvi Basctà.

P. Kákäv bèsci dèdovat Adàmov grèh?

O. Nègovat grèh bèsci od mislùsciani, sànki ʒásctò jàdi od darvòto od dóbròto, i od ʒlòto värhù ʒàpovedat od Bôgha.

P. Kàkvi ʒaràre se dukàrcha od tòʒi nègov grèh?

O. Dukàrese istocniat grèh, niumèjani na dòbròto, tèglimi ʒà grehàt, i sickite drughi nivoglie.

UCCÈNI PÈTO

Hórtùvase pàk od Ʒacèti Jssukróstovo.

P. Ná koj dèn se ʒácèna Jssukràst u utròbat od D. Maria?

O. Na ono dèn, kogà Arkànghel Gabrièl ubàdih na D. Maria, sànki na Blàgoviz.

Digitized by Google

P. Na koj dèn se porodih?

O. U nosctà od Poroxdèni Jssukrastovo, sànki na Kòleda.

P. Kadè se porodih?

O. Na Betlème u jednà koliba.

P. U koj dèn gò podrèʒaha, ta mò tùrnaha ime Jèsus?

O. Na pärviat dèn od godinata, sànki na Sùrváka.

P. Na koj dèn dodèha Zàrovete ta mó se pokloniha?

O. Na denát od Jssukrăstovo Prekàʒuvani, sànki na Epifania, illi na Vodizi.

P. U koi dèn gó pokloni D. Maria u Ciárkuata?

O. Na denàt od precistèni od D. Maria.

P. Kák xivèh na tòja Svèt?

O. Sás sirmascia, sás slàgani, i sás tèglini.

P. Kòlko gòdin xivèh?

O. Trjiset, i tri gòdine.

P. U koj dèn umrèh?

O. U Veliki Pètak.

P. De umrèh?

O. Na bairat od Kalvàrio rásprèn na krăst.

P. Ʒá kógó umrèh?

Digitized by Google

O. Ʒá nas da mó ispàʒi.

P. Katò Bôghli, illi katò cilèk umrèh?

O. Umrè katò cilèk, ʒástò katò Bôgh nimôjesci nè da umire, nèto mäki da tègli.

P. Katò umrè kákò stòriha na nègovoto tèlo?

O. Snèhaj od Krästat, ta j ʒakopàha u jedin nov gròb.

P. Emi dusciatamo kadè utidè?

O. U Limbo da ʒaràdova i da ʒavidè u Raj nebèski duscite od pràvite hòra dèto bèha umrèli pred nègo.

P. Kòlko dni sedèh u gròbat?

O. Tri dni, amà ne zèli, sànki jedin dèl od Pètak, sickiat dèn od Sabota, i jedin dèl od Nidèle.

P. Slèd tri dni, kákò stòrih?

O. Váskräsnâh slàven pak na xivòt.

P. Kákò sctè da ricè *Vàskrasnah?*

O. Sctè da ricè, ci Jssukrästovata duscià iʒbràhse pak sás tèlotomo, i slàven saxivise od smárt.

P. U koj dèn váskrasnah?

O. Na Velikiden.

P. Katò váskrâsnah pàk na xivòt, utidèli ossahàt u Raj nebèski?

Digitized by Google

O. Ni utidi.

P. Kòlko dni se màja na tòja svèt?

O. Cetiriiset dni da ʒákrepi Apòstolete na Vèrata, i da stòri ispahàt, ci je naistina vásкrăsnal.

P. Slèd cetiriisèt dni, kákò stòrih?

O Vaʒide na nèbe, sèdna na desna stránà od Bôgha Otza.

P Od tam kákò stòrih?

O. Pràtih Dùh Svèti na Apostèlete, dèto bèhase iʒbràli da mòlat sás D. Maria.

P. U koj dèn pràtih Dùh Svèti na Apèstolete?

O. Na denàt od Dùhovite dnì, sànki pedissèt dni slèd Veliki dèn, i dèsset slèd Spassov dèn.

P. Jssukrăst sigà tòkóci na Nebètoli se namìre?

O. Katò Bôgh namirese na sèkade, apàk katò cilèk namirese na Nebèto, i u Svèta Kònka.

UCCÊNI SCÊSTO

Hórtùvase od Jssukrăstovo dohàdeni na iʒvàrsciovani od svetàt, i od dvète sâdòviscti ossòbno, i opkièno.

P. Jssukrăst setèli pak da dòdi na toja svèt?

O. Sctè da dòdi na iʒvàrsciovani od svetàt.

Digitized by Google

P. Kákò sctè da stòri?

O. Da sädi xivi, i märtávi, sànki dóbrite, i lòscite hòra.

P. Zá kojè ràbote sctè da mo sädi?

O. Zá dóbròte, i zá zlòto, detò smi stòrili.

P. Emi katò umrèmi, nàscta duscià de' sctè da idi?

O. Sctè da idi prèd Stolninäta od Jssukrästa da dava giovàp za sicko onovà, dèto je na xivòt stòrila.

P. Indi sctè da ima dvè Sádòviscti?

O. Naistina sctè da ima dvè Sádòviscti, pärvoto ossòbno, dèto sctè da bädi essahàt slèd smártà, drùgoto opkièno dèto sctè da bädi na izvärsciovani od svetàt prèd sickite hòra na jednò izbràni.

P. Emi Jssukräst katò na ossòbnoto Sádòviscti odsädi cilèka, dusciatämo dè sctè da idi?

O. Akò je cilèk umrèl u Boxià millos bis grèh, dusciàtamo sctè da idi u Raj nebèscki, akò pàk je umrèl sás smärtin grèh, sctè da idi u Pákälat.

P. Akò cilèk umrè sás pròstin grèh, dusciàtamo dè sctè da idi?

O. Ni sctè da idi ossahàt u Raj nebèski, emi sctè da idi u Purgatorio da sedì dordè se ucceisti

Digitized by Google

od pròstniat grèh. Kák sctè da *idi* joscti u Purgatòrio onzi, koi nj izvàrscil sìckiata pokorà Svetovna od oprostèni grèhove.

P. Emi tèlotomo kakò sctè da *stàni?*

O. Tèloto sctè da se istopi, i *da* stàni na pèpel.

P. Sctèli pàk da váskräsni?

O. Sctè pàk da váskräsni na **sädinden** i na jednò sás dusciata za xivei.

P. Emi togàva kakò sctè da se **dokàre**?

O. Akò tèloto je bilò drugàr na **dusciàta** na dóbrò práveni, sctè da idi u Raj nebèski sás neja; akò pak je bilò drugàr na dusciàta na *lò*scio pràveni, sctè da idi u pákälat sás nèja.

P. Kòlko urème sctàt da sedàt **dóbrite** u Raj nèbeski?

O. Sctàt da sedàt za dovèka.

P. Emi lòscite hòra kòlko urème sctàt da sedàt u Pákälat?

O. Sctàt da sedàt za dovèka.

P. Za kòlko smärtni grèhove se hòdi u Pakälat?

O. Stiga salt jedin smärtin grèh.

P. Bôgh jaratissali sickite hòra za Rai nebèski?

Digitized by Google

O. Sickite jaratissa ʒa Rai nebèski.

P. Ʒásctò indi sickite ni hòdat na Rai nebèski?

O. Ʒásctò sèkoj ni iʒvärsciova onovà, dèto trèbe da se pràvi ʒa ispassèni.

P. Kákò indi trèbe da se pràvi ta da se dobii Raj nebèski?

O. Trèbe da se vèrova na Jssukrästa, i da se xivei sporèd nègovite ʒapovèdi.

UCCÈNI SÈDMO

Hórtûvase près kùp od poghlàvnite dèla od naûka kristiànska.

P. Kaxi Vèruanito.

O. 1. As vèruam u Bôgha Otza svemoghùkiga storitèle od Nèbe i od ʒème.

2. I u Jssukrásta Sina nègova jedinoga, Gospodina nàscega.

3. Koj bih ʒacèt po Dùha Svetoga, poroden od D. Maria.

4. Màcin pod Pònzio Pilato, pròpet, umrèl, i ʒakupàn.

5. Slèʒih na Pákal, trèti dèn váskräsnah od märtavi.

Digitized by Google

ʒapovèdni, i da ni jadèsc mèsso nè u Pètak, nèto u Sabota·

3. Da se ispovèdasc nài màlko jednàsc u godinata, i da se kònkasc na Veliki Den.

4. Da nì pràvisc suàdba u vrème ʒabrànino.

5. Da platìsc dessetinata na Svèta Ciärkua.

P. Kolko se Sakramèntite Sʒadàdini od Issukrästa?

O. Tia se sèdem.

P. Kojè se?

O. 1. Krasctèni. 2. Kriʒmàni. 3. Ispoved. 4. Svèto Precistèni. 5. Svèto Màslo. 6. Rèd Svèti. 7. Vencìlo.

UCCÉNI OSMO

Hórtùvase od dclovète od Vèrvani, Nadevàni, Millos, i Pokàjeni.

P. Kaxì delàt od Vèrvani.

O. As vèrvam sás svè sarze ci ima jedìn Bôgh, kòj dàva na dóbrìte kristiàne Rai nebèski, na grehovìti Pakàl; vèruam ci ima jedìn Sami Bôgh u tri kipa naistina ràʒlicni, dèto se ʒovàt Otaz, Sin, i Dùh Svèti. Vèrvam ci Sin Boxì se stòrih cilèk, i je zel po Dùha Svè-

Digitized by Google

toga telo i dùscià cilèska od precìsta D. Maria; katò cilèk pàtih, i umrèh na Kräst ʒà nàs; trèti dèn váskräsnah od märtávi, i utidè na nebessià, od tàm ima da dòdi da sădi xivi, i märtávi. Vèrvam ci ima u Svęto Precistèni Issckräst naistina katò Bôgh, i katò cilèk. Vèruam sickite drùghi ʒàkone od nàscta Vèra Katoliciànska Rimska, ʒásctò Bôgh dèto ni môxi da làxi, kàʒah, i naucìh Svèta Ciärkua, i sporèd Svèta Ciärkua naucì i nàm.

P. Kaxi delàt od Nadevàni.

O. Bôxe moj, ʒásctò si svemoghùk, nai millostiv, nai vèrin, nadèvamse da mi dadèsc oprosctèni od mojète grèhove, tùoja millos, i pòmosc na tovà svèt da stòra dóbrò, i na one Raj nebèski, ʒáràd dòstòjanstuite od mäki, i smärtà Jssukrästova.

P. Kaxi delat od Millos.

O. Gospodine Bôxe moj, ʒásctò ti si dobár i sickito dóbrò, as te millovam sás sickita pàmet, sás sickita duscià sás sickoto sarze: as te millovam ʒáràd dòbrinite, dèto mi si stòril, i ʒáràd onèja dèto se nadèvam, ci sctèsc da mi dadèsc: àma nai mlògo as te millovam, ʒásctò ti si jedin Bôgh od samosèbesi dostòin od bi-

Digitized by Google

skraina millos, i ʒà tuòja millos ubicem sickite drùghi hòra, katò samòsèbe.

P. Kaxi delàt od Pokàjeni.

O. Gospodine Bôxe moj, as ti se mòla da mi opròstisc mojète grèhove, pokàjemse, Bôxe moj, sás svè sarze, ʒásctò ʒáràd mojète grèhove sàm ʒàgubil Rai, i sam káʒàndissal Pàkal: amà pomlògo as se pokajem, ʒásctò sám naurèdil, i pótăpkal tuojàta biskràjna dóbrinà, obriciamse sás tuojà millos od sigà na tàtak hic nikoga da ti ni prégrescià: ʒásctò te millovam sás sve sarze pè veki od sickite drùghi ràboti.

UCCENI DÉVETO

Kakò je Naûka Khristiànska i koje se neinite poghlaùni dèla.

P. Kristiàninli si sinko?

O. Kristiànin säm, fàlla Bôghu.

P. Ʒásctò dùmasc: kristiànin säm, fàlla Bôghu?

O. Ʒásctò nia nèmahmi nikakvò dostojànsto da bädimi Kristiàne, emi Bôgh sporèd negòvatasi golèma millos sctè tà mò dari sás tàja golèma dàrba, da bădimi Kristiàne.

Digitized by Google

P. Kakò sctè da ricè Kristiànin?

O. Sctè da ricè òne, dèto je krâstin i darxi ʒàkone Jssukrástovi, kojè se iʒbràni u Naûka Kristiànska.

P. Kakò sctè da ricè Naûka Kristiànska?

O. Sctè da ricè jednò kasso iʒkaʒòvani od sickite onèja ʒàkone, i naûki dèto Jssukrást mò naucì ʒá da mò kâxi pätet od Raj nebèski.

P. Trëbnoli je da se naucimi na onèja naûki, dèto Jssukràst mò ghi kaʒa?

O. Tòlkos je trèbno, ci koito se ni udàre da ghi naucì, nimôxi da namèri spassèni.

P. Kòlko se poghlàunite dèla od Naûka Kristiànska?

O. Tia se cètiri 1. Vèruani. 2. Occe nàsc. 3. Desset ʒapovèdi Boxi. 4. Sèdem Sakramènti.

P. Kakò mó ucci Vèruanito?

O. Vèruanito mó occi, i kaʒova poghlàunite dèla od nàscta Vèra kojè sèkoi Kristiànin trëbe da vèrua.

P. Kakò mò ucci Occe nàsciat?

O. Occe násciat mò ucci sicko onovà, dèto trëbe da iskami, da se nadejmi, i da se molimi na Bôgha.

P. Dèsset ʒapovèdi Boxi kakò mó ucciàt?

Digitized by Google

O. Dèsset ʒapovèdi Boxi mó ucciàt sicko onovà, dèto trëbe da pràvimi, ta da ugudimi Bôgha, I tuá nèscto je vărzáno dá ubicemi Bôgha po veki od sickite ràboti i da ubicemi drùhòra katò nàmsi.

O. Ʒá Sakramènti Boxi, kakò mó ucci Kristiamiata?

P. Uccimo ci Gospod sporèd Sakramèntite, kojè se katò kolaj, dávamo nègovetesi millosti oprosctàvamo grèhovète, napálnova, illi rástile u nàscte dusci krepòstite od Vèrvani, Nadevàni, i Millos.

PARVI DEL

Hòrtúvase od Vervanito od Apòstolete.

P. Koj je părviat del od Naûka Kristianska?

O. Vèruanito od Apòstolete.

P. Ʒásctò se vika Vèruani od Apòstolete?

O. Ʒásctò Apòstolete gu ʒadàdiha da dadàt na Kristianete na kăsso jedin jurnèk od sickite poghlaùni. dèla od Jssukràstovata Vèra dèto trëbe da se vèruat, i darxiàt.

P. Kòlko dèla ima u Vèruanito?

O. Duanaisset.

Digitized by Google

P. Kojè se?

O. Visc na listò 20.

P. Kakò sctè da ricè tàja dùma *As vèruam* sás kojà ʒakàciova Vèruanito?

O. Sctè dá ricè: as därxià naistina sicko onovà, dèto se uʒdärge u tèja duanaissete dèia od Vèruanito, i vèruam pó sás ʒdrávà Vèra tèja ràboti, nèkili dá ghl vida sás mojète occi.

P. Ʒásctò ti vèruase ʒà naistina, i tò'kos ʒdràvo tèja dela, i drùghite ʒakone dèto darxì, i vèrua Svèta Ciarkua katoliciànska?

O. Ʒásctò sickite tèja ʒàkone Sami Bogh ghi kàʒa, i nauci S. Ciárkua katoliciànska, kojto nimòxi dá läxi, neto da se iʒmàmi.

P. Kaximi sás màlko hòrti kakò se uʒdrgue u teja duanàissete dèla od Vèruanito?

O. Uʒdargese sicko onovà dèto trëbe nai naprèd da se vèrua od Bôgha, od Jssukrasta i od Svèta Ciarkua nègova Gudeniza.

P. Kakò mò ucci pàrviat dèl od Vèruanito: *As vèruam u Bôgha Otza svèmoghùkiga Storitèle od nèbe, i od zème?*

O. Uccimo, ci ima tókòci jedin Bôgh u tri kipa naistina ráʒlìcni; ci parviat kip je Otaz Bôgh koj je svemoghùk, i napràvi od niscto Ve-

bèto, i ȝemèta, i sicko drugho, dèto ima po nèbe, i po ȝème.

P. Ȥásctò se dùma, ci Gòspod je Otaz, sanki Basctà?

O. Ȥásctò je Basctà na ftoriàt kip od Svèto Troisto, sànki od Jssukrasta nègov Sin od nègo porodèn od vecnòst. 2. Ȥáràd nègovasi millos Basctà je na sickite dóbri kristiàne, ȝà tuà tia se vikat posinoèni cedà od Bôgha. 3 Ȥásctò je Basctà na sickite hòra kojè toj jaratissa, dargi, i vlàdi.

P. Kakò mó ucci ftòriat dèl od Vèruanito: *I u Jssukràsta sìna negova jedinoga, Gospodìna nàscega?*

O. Uccimo, ci Sin Boxi je ftòriat kip od Svèto Troisto, ci toj je Bôgh vècin, svemoghùk, Storitel, i nasc Gospodàr, kakto je Otaz Bôgh; i pàk mó ucci ci toj stàna cilèk da mó ispàȝi; i ci Sin Boxi stànal cilèk, vikase Jssukràst.

P. Ȥásctò ftòriat kip od Svèto Troisto ȝovèise Sin?

O. Ȥásctò toj od vècnost je porodèn od vècni Otza sporèd umàt, i sporèd poȝnàvanito.

P. Kakò mò ucci trètiat dèl: *koj bih zacèt po Dùha Svètoga, porodèn od D. Maria?*

Digitized by Google

O. Uccimo, ci Sin Boxi Jssukràst ʒèh tèlo, i duscià cilèscka katò nàm po Dùha Svètoga od jednà Divoika na ime Maria, i od tàja Divoika se rodi na toja Svèt.

P. Kakŏ sctè da ricè: *po Dùha Svètoga?*

O. Sctè da ricè, ci Dùh Svèti napràvih jednò tèlo od precista kràv od Deviza Maria, i ʒadàdih jednà duscià, i sás tuà tèlo, i sás tàja duscià iʒbralıse Sin Boxi, i od naprèd katò bèsci tókoci Bôgh, od togàvah ʒàkàci tà stàna i Bôgh, i cilék

P. Kòlko naràvi ima u Jssukrasta?

O. Duè: Boxià nàrav, i cilèska nàrav.

P. Emi kòlko kipa ima u Jssukrasta?

O. Jedin kip; sanki ftòriat kip od S. Troisto.

P. D. Maria Maikiali je na Bôgha?

O. Tej je, ʒásctò Deviza Maria je Maikia od Jssukrasta, koj je naistina Bôgh.

P. D. Maria bèscili sèkoga Deviza?

O. D. Maria bìh sèkoga Deviza i prèd poroxdèni, i na poroxdèni, i slèd poroxdèni Jssukràstovo.

P. Kakò mò ucci cètuàrtiat del *Mácin pod Ponzio Piluto pròpet, umrel, i zakupàn?*

O. Uccimo ci Jssukrast da iskùpi svetàt od grehàt sás nègovatasi prisvèta kráv, tèglih maki

Digitized by Google

bis krai golèmi kátò bèsci Pònzio Pilato Nàzarin na Evrèiskata ȥemè, i umrè na Krást, pak sètne go snèha pràvi hòra od Krástat, tà go ȥakupàha u jedin nov gròb.

P. Katò umrè Jssukrást dali se oddeli Boxianstotomo od nègovoto tèlo, i od nègovata duscià?

O. Ni oddelise, emi tòkoci dusciàtamo se oddeli od tèlotomo, a Boxianstotomo pak bèsci i sás tèlotomo, i sás dusciàtamo.

P. Kakò mò ucci tòȥi pèti del: *Slèzi na Pàkâl trèti dèn vàskrâsnah od mârtàvi?*

O. Uccimo, ci Jssukrast sctòm umrè utidè sás dusciatasi u Limbo, de' sedèha pràvite hòra, dèto bèha umrèli prèd nègo, i katò ghi iȥvàdi od tuà mèsto slèd tri-dni váskrasna pak slàven na xivòt.

P. Jssukrást dali váskrasna katò drùghi hòra?

O. Ne tej: ȥásctò Jssukrást vàskrasna sás suojssi kovèt, apàk drùghite hóra, dèto se se saxivèvali, saxivihase sás Boxià silla.

P. Kakò mò ucci toȥi scèstiat del: *Vazide na nèbe, sèdna na dèsna od Bogha Otza svemoghùkiga?*

O. Uccimo, ci Jssukràst vazide na Nèbe

Digitized by Google

slèd cetirijset dni od nègovoto Váskrasnuani, uccimo jòscti, ci Jssukrást katò Bògh je barabàr sás vècni Otza na slàvata, a katò cilèk ʒaminèva na prèdninata sickite stòrini ràboti, i ʒa tuà je vràs sickite Anghele i Svètzi, i Saibia na sickite stuàri.

P. Ʒásctò toj vaʒide na Nèbe?

O. 1. Da prevzèmi onovà zàrsto, dèto si je posui sás nègovotosi umiràlo. 2. Da pregòtui i na nàm mèsto, i da stàni na nàs Sredostoinik, i Iʒmolitel prèd Bôgha Otza. 3. Da pràti od tàm Dùha Svètoga na Apòstolete.

P. Ʒásctò se màja tùka na ʒemèta cetiriiset dni, dordè ni bèsci vazidil na Nèbe?

O. Da stòri po hùbeve ispahàt, ci je naistina váskrasnal, i po dóbrè dá iʒucci, i da temelledissa Apòstolete na Vèrata.

P. Kakò mò ucci tòʒi sèdmi del: *Od tam ìma da dodi da sàdi xìvi, i mârtàvi?*

O. Uccimo, ci sami Jssukrást nasc Gospodàr sctè da dòdi na sàdin dèn palin od slava, i veliciànsto da sadi sickite hòra, i da dadè na sèkomo ja póbrò, ja ʒlò, sporèd nègovoto pràveni.

P. Kòlko sadòviscta ima?

Digitized by Google

O. Ima duà sádòviscta: jednò ossòbno, sànki mànenko, i drùgo opkièno, sànki golèmo.

P. Akò sèkoj cilèk, kogà umire, Bôgh na òne cès gó sadi na mànenko sádòviscti, ʒásctò indi je potrèbno gòlemoto sádòviscti?

O. Potrèbno je ʒa mlògo sebèpa 1. Ʒa slàva od Bôgha. 2. ʒá slâva od Jssukrasta. 3. Ʒa slàva od Svetzite. 4. Ʒá po golèm sràm od lòscite. 5. Naisètne da ima tèloto illi slàva, illi maka sás dusciàta.

P. Kakò mò ucci tòʒi òsmi del: *As vèruam u Dùha Svètoga?*

O. Uccimò, ci Dùh Svèti je trètiat kip od S. Troïsto, i ci je Bôgh vècin, biskràin, svemoghùk, Storitel, i Gospodàr od Nèbe, i od ʒème, katò Otaz, i Sin Boxi.

P. Dùh Svèti od kògo ishòxde?

O. Ishoxde od Otza i od Sina, od kadè vògliata, i od kadè millosta.

P. Dùh Svèti tókòci na Apòstoleteli bih pràtin?

O. Bi pràtin joscti ʒà faidà od S. Ciarkua, i toj ja rèdi i sás jednà sèkogascna pòmosc pàʒi ia, i vlàdi.

P. Kakò mò ucci dèvetiat del: *Svèta Ciârkua katoliciànska, Sveto opkièni?*

Digitized by Google

O. Uccimò ci je potrèbno da vèruami Svèta Ciarkua katoliciànska, i da poʒnàvami ʒgovòrat dèto ima mexdù sickité dèla od Svèta Ciarkua.

P. Kakò sctè da ricè tùka tàja dùma *Ciàrkua*?

O. Sctè dá ricè ʒbòr, illi sábràne od sickite Kristiàne kojèto dàrxiat vèrata, i ʒàkonete od Issukrásta, i kojèto poʒnàvat, i tàcciat ʒà tehin parvi Glavatàr Otaz Rimpàpa.

P. Koj je indi Glavatèr od toʒi ʒbòr, illi Ciarkua?

O. Jssukrast na Nebèto je neiniat nevidev Glavatàr: na ʒemèta pak je neiniat videv Glavatàr Otaz Rimpàpa, namèstnik od S. Petra, i Nastoinik od Jssukrasta.

P. Ni sè indi u Jssukrastovata Ciarkua tòlkova hòra, i Vèri, dèto se krásctàvat, àlla ni poʒnàvat Otaz Rimpàpa ʒà tèhin Glavatàr?

O. Tej si je ni se tià u Jssukrastovata Ciarkua.

P. Kák se poʒnàva istenskata Ciàrkua Jssukrastova mexdù tòlkos drùghi Vèri, kojè se fàllat da se i tïa Jssukrastova vèra?

O. Poʒnàvase od cètiri nisciane: sànki Jssukrastovata Ciarkua je Jednà, Svèta, Katolicianska, i Apostòlska.

P. Ʒásctò Jssukrastovata Ciarkua je jednà?

Digitized by Google

O. Ʒásctò darxi jednà Vèra, jedin ʒàkon, i del ima od sami Sakramenti Jssukrastovi, i poʒnàva ʒà nein sami Glavatàr Otax Rimpàpa.

P. Nimòxiatli da vadat pòvici istenske Vèri?

O. Nimoxiat da badat, ʒásctò kaktò ima salt jedin Bogh, jedin ʒàkon, jednò krásctènie tèi trèbe da ima tókòci jednà istenska Verà.

P. Ʒásctò se dùma, ci Ciarkuata je Svèta?

O. Ʒásctò nèiniat nevidev Glavatàr Jssukräst je Svèti: pak ima mlògo dèla, sànki kristiàne, kojè se i tia Svèti, i ʒásctò nèjnata Vèra, zàkonete, i Sakramèntite se Svèti.

P. Ʒásctò se dùma ci je Katolicianska?

O. Dùmase Katolicianska, sànki opkièna, illi rastlàna po sèkade, ʒásctò Svèta Ciärkua pregräscte sickite vèrni Kristiàne, dèto darxiàt nèjnite ʒàkone, i ʒásctò i rastlàna po síckita ʒemè, i po sickite zàrsti.

P. Ʒásctò se vika Apostòlska?

O. Ʒásctò vèrua, i ucci sickite onèja ʒàkone, dèto vèruaha, i uccèha Apòstolete, i ʒásctè dor sigà ja redàt Namèstnizite od Apòstolete.

P. Ʒásctò Svéta Ciärkua, kojàto, käkto

rèkohmi, ima tèʒi cètiri nisciàne, vikase jòscti Rimska Ciárkua?

O. Ʒásctò temèllat od S. Ciărkua je na Rim, kojà je Glavatàrkia, i Maikia od sickite Ciărkui.

P. Cilèk dèto je ván od Katoliciănskata, Apostòlska, i Rimska Ciărkua moxili da namèri spasseni?

O. Nimòxi, kăktò nimóxhe da se ispàʒi ni jedin od onèja dèto bèha ván od Arkata od Noè, koiàta bih prelika od Svèta Ciárkua.

P. Svèta Ciárkua Katoliciansка mòxili da iʒbárka na onèja ràboti, dèto mò ucci da vèruami, i da darxími?

O. Nimòxi da iʒbárka, ʒasctò Dùh Svèti ja redi, i ucci.

P. Emi kák se vikat oneja hòra, dèto ni tàciat neinite ʒàkone?

O. Vikatse Erètici, illi Polovèrnizi.

P. Kakò sctè da ricè Svèto Opkièni?

O. Sctè da ricè ci kristianete imat del od molitvite i od drùghite dóbrí praveni, dèto se pravat u Ciárkuata.

P. Sickite Kristiàne ímatli del od Svèto Opkièni?

Digitized by Google

O. Imat del sickite verni kristiane kojè se krastini, veruat, i darxiat vèrata Jssukrástova, i poznàvat zá nastoinik od Jssukrásta na tozi svet Rimskiat otaz Papa.

P. Kakò mó ucci tòzi desèttiat del: *Oproscténi od grèhove?*

O. Uccimó ci Bôgh dàdi mógh na Svèta Ciárkua da oprosctàva grehovète sporèd Svèti Sakramènti.

P. Ván od Svèta Ciárkua mòxiatli da se oprosctavat grehovète?

O. Nimòxiat da se oprosctàvat, néto pak ima nadevàni zá ispassèni.

P. Kakò mó ucci tòzi idinaisetti del: *Vasckrasnati od telessà?*

O. Uccimó, ci kogà se izvársci svetàt, sickite hòra sctàt da váskrásnat sás Boxi povilèni, i sèkoj cilèk sctè da si zèmi párvoto tèlo dèto imasci kató xiveiesci na tòzi svèt.

P. Kakò mó ucci tòzi duanaisetti del *Xivòt vècni?*

O. Uccimó, ci Bôgh je pregòtuil zá dobrite Kristiàne vècna slâva u Raj nebèski, a za Pogànite, i lòscite Kristiàne je pregòtuil vècni máki u Pákálat.

Digitized by Google

P. Kakò sctè da ricè *Amen?*

O. Sctè da ricè: tej je naístina svè, dèto iȥkàȥahmi.

FTORI DEL

Hórtùvase od Occe nàsciat.

P. Mexdù sickite molitui kojà je nai prèdne, i nai hùbova.

O. Occe nàsciàt.

P. Ȥásctò tàja molitva je nai prèdna, je naj hùbova?

O. Ȥásctò sami Jssukrást ja ȥadàdi, i ȥásctò u nèja se uzdârxe sicko onovà, dèto môximi da iskami, i dá sè nadeimi od Bôgha, i ȥásctò ta je upràva, i narèdba na sickite drùghi molitvi.

P. Kòlko dèla, illi pitani ima u Occe nàsciat?

O. Sèdem: na párvite cètiri mòlimse na Bôgha da mò dadè sèkakvo dóbrò: ná trite setni dà mó odslobodi od sèkakvo zlò.

P. Ȥásctò od kràí od tàja molitva dùmami na Bôgha *Occe nasc?*

O. Dùmami tèj dá rássábudimi, i da iȥdighnimi nàscto nadevàni u millosàrdiata od Bô-

Digitized by Google

gha, i dá gó nakáremi dá mò poslùscia kàto nàsc Basctà?

P. Ȥásctò se dùma *Occe nasc, koj si na nebessià,* Gospod neli je bèlkim na sèkade?

O. Gòspod, makar da je na sèkade, álla nïa dùmami *Occe nàsc, koj si na nebeisià,* da razbirèmi, ci trèbo da izdighami kadè Nebèto nascto sárzè dè Gòspod se prekàȥova, i dàva nègovata slàva na svetzite.

P. Kakò iskami nïa od Bogha sás párvoto pitani: sànki *posvetìsi ime tuòje?*

O. Iskami dá bádi Bôgh poȥnàt, ubicen, pocitan, i ȥafàlen po sickiat svèt, nai mlògo iskami dá gò ȥafálemi, i ubicemi nia kàtò nègovi prèdni cedà.

P. Kakò iskami sás ftòroto pitani: *Da prejde zàrste tuòje?*

O. Iskami od Bôgha da proslâvi Svèta Ciárkua, kojàto je Jssukrastovo zàrsto, i da stòri da se rastilè nègovata Svèta Vèra po sickiat svèt i iskami jòscti Bôgh da zarùva u nàscto sárzè sás nògovata millos, i dá mó prebirè u nègovotosi zàrsto na drùghiat svèt.

P. Kakò iskami sás trètioto pitani: *Da badi vòglia tuojà kakò na nèbe, tàko i na zème?*

Digitized by Google

O. Iskami dá mó dadè nègovata millos tà sé dá izvársciovami nègovata Boxià vòglia, i dà dàcemi nègovite zàkone sás onàja pargavinà, sás kojàta ghi izvàrsciovat Anghelete i Svetzite u Nebèto.

P. Kakò iskami sás cetuàrtoto pitani *Leb nàsc vazdàsc daìgo nàm dnès?*

O. Iskami od Bôgha dá mò dàva hàta dèn sicko onovà, dèto je trèbno illi zá dusciàta, illi zá tèloto.

P. Kakò iskami zà dusciàta?

O. Iskami dá dadè pòmosc na duhòvniat xivot, sànki mòlimse na Bògha da mò dadè, i zadargi nègovata millos, ci kata cès mó trèbe, i da hràni nàscta duscià sás prekaziete i sás Sakramèntite, kojè se hránàta od dusciàta.

P. Kakò iskami zà tèloto?

O. Iskami dá mó dadè sicko onovà, dèto je potrèbno, i faidalia za teloto.

P. Kakò iskami sás pètoto pitani: *Oproscti nam dalghi nàsci, kakò i nia oprosctàvami dlaxnikòm nàsci?*

O. Iskami od Bôgha da mu oprosti nàscte gràhove, kàkto i nia oprosctàvami na kojto mó je naurèdil.

Digitized by Google

P. Onèja hóra indi, dèto ni oprosctàvat na kojto ghi je naurèdil mòxiatli dá sè nadèvat, ci Bôgh sctè dá im oprosti grehovète?

O. Nèma hic migdàn dá sè nadèvat, ʒásctè od sebe se okrivèvat katò riciàt na Bôgha dà im oprosti grehovète, kàkto tia oprosctàvat na kojto ghi je naurèdil.

P. Kakò iskami sás scèstoto pitani *I niuvedi nas u nàpast?*

O. Mólimse nà Bôgha dá mó pàʒi od ghiaulskite pomàmi, illi da ni dadè na Ghiaulat dá mó màmi, illi dá dadè na nàm kovèt, ta dá ni moj dá mó naviè.

P. Kakò iskami sás sèdmoto pitani: *Odslobodi nàs od zlò?*

O. Mòlimse na Bôgha dá mó iʒpàʒi od sickite nivoglje i svetòvni, i duhovni i naj mlôgo od grehàt, i od Pákâlat.

O. Môximli nia dá se mòlimi na Bôgha dà mó iʒpàzi òd nèkoj nivoglja, kató, ʒápre lika, od nèkoj bòles?

P. Mòximi, amà sás tòʒi páʒárlàk, akò bàdi faidalia na dusciàta.

O. Kakò sctè da ricè *Amen?*

O. Sctè da ricè: tèj da badi, sànki: tèj

Digitized by Google

iskam, tèj se mòla na Bôgha, i tèj se nadèvam.

P. Slèd Occe nàsciat kojà drùga molitva kàʒovami?

O. Kàʒovami Ʒdràva Maria, sás kojà se mòlimi na Dèviza Maria.

P. Ʒasctò ossahàt slèd Occe nàsciat kàʒovami tàja molitva?

O. Ʒasctò Deviza Maria je naj moghùkja Pomoxniʒa slèd Jssukrasta nèin Sin, ʒaràd tuà slèd Jssukrástovata molitva, sànki Occe nàsciat, mòlimse nà Deviza Maria dá mó iʒmòli onèja millosti, dèto iskami od Bôgha.

P. Cijè se dùmite od ʒdràva Maria?

O. Pàrvo od Arkanghel Gabrièl: ftòro od Svèta Elisabètta: trètio od Svèta Ciàrkua.

P. Dàlì je dóbrà, i faidalia ràbota dá se mòllimi na Svetzite?

O. Dóbrà je, i mlògo faidalia, i tèj je trêbno da pràvi sèkoj cilèk; trèbe nai mlògo dá se mòlimi na nàscte Anghele Paʒitele, i na Svetzite nàsci Imenizi.

P. Sás kòj nièt nia se mòlimi na Bôgka, i sas kòj se mòlimi na Svetzite?

O. Nia se mòlimi na Bôgha dá mó dadè dò-

Digitized by Google

brò, i dá mó ispàʒi od ʒlò, na Svetzite pak se mòlimi da se molat tia ʒá nàs, i dá badat nàsci Pomoxnizi pred Bôgha.

TRÈTI DEL

Hórtùvasc od ʒapovèdi Boxi, i od Svèta Ciárkua.

P. Kòj je trètiat del od Naûka Kristiànska?

O. Ʒapovèdi Boxi.

P. Kòlko se ʒapovèdi Boxi?

O. Tia se dèsset visc na listò 22.

P. Kòj ʒádàdih tèʒi ʒapovèdi?

O. Gospodin Bôgh sami ghi dadi na stàriat Ʒakon na Mosè na bajrat od Sinai, i pissalghi bèsci na duè plòci od hàmak; Jssukrást ghi temelledissah na nòviat Ʒàkon.

P. Kojè se ʒápovèdite od parvata plòcia?

O. Trite párvite deto hórtùvat od Bôgha.

P. Kojè se ʒapovèdite od ftòrata plòcia?

O. Drùghite sèdem, kojèto hórtùvat od hòrata.

P. Mòximli nia dá tàcemi tèʒi ʒàpovèdi?

O. Mòximi da ghi tàcemi sás Boxià pòmmosc kojàto toj dàva nà sickite onèja hòra, dèto mò se mòlat.

Digitized by Google

P. Emi trèbeli dá tacèmi tèʒi ʒapovedi?

O. Trèbe dà ghi tàcemi ʒásctò, akò ni tàcemi jedin sami ʒàpoved, stigha tókóci tòʒì grèh da idimi ʒagubèni na Pákálàt.

P. Kakò se udàrxe u tèʒi dèsset ʒàpovcdi?

O. Udàrxese sicko onovà dèto trèbe dà pràvimi, tà dà ubicemi Gospodina Bôgha, i drùghite hóra.

P. Kakò trèbe dà tanadissami u sèkoi ʒàpoved?

O. Trèbe dá vidimi kakò mò je ʒapovedano da pràvimi, i kakò mó je ʒabràuino dá ni pràvimi.

P. Ʒásctò ʒakàciova párviat ʒàpoved sás tèʒi hórti. *As sam Gospodin Bogh tuoj?*

O. Ʒakàciova tej, da raʒbirèmi, ci Bôgh katò je nàsc Storitel, i Saibia mòxi dà mó ʒapovèda onovà, dèto iska, nia pak katò nègovi slùghi trèbe dá gó tàcemi, je dá gó slùsciami.

P. Kakò mó ʒapovèdova sás onèja parvi hórti: *Dà nèmasc drughi Bogha ossàm mène?*

O. Ʒapovèdovamo dá poʒnàvami, dà tàcemi, i dá slugùvami tókóci na nègo, katò na nàsc preveliki Gospodàr.

P. Kakò ʒabrànova dá se ni pràvi?

Digitized by Google

O. Ʒabrànova dá se ni pràvat maghje, i dá ni darxiîni pùtovete na mèsto Bôgha, kàkto pràvat Pogànete.

P. Kakò mò ʒáraciova da ni pràvimi na ftòriat ʒàpoved: *Da ni zèmisc Ime Boxi na ispràzno?*

O. Ʒáraciovamó dá ni právimi nep ciasni ràboti varhù Bôgha, i varhù nègovoto prisvèto Ime sás hòrti: ʒáráciova jòscti dá se niʒaklevami nèto po krivo, nèto bis potrèba, nèto pàk dá opzùvami Bôgha illi nègovite Svetzi.

P. Emi kakò mó ʒáráciova da pràvimi?

O. Ʒáraciova dá tàcemi i dá ʒafàlemi nègovoto Svèto Ime, i da iʒvàrsciovami nàscte òbrezi.

P. Kakò mó ʒapovèdova trètiat zàpoved: *Dà se smislisc dà pocitasc pràʒnizite?*

O. Ʒapovèdova da tàcemi Bôgha u Práʒnizite sas kristiansko dóbrò pràveni?

P. Sctò trebe dá se stòri dá posvetimi Pràʒnizite?

O. Sè potrèbni duè ràboti. Pârvata ràbota je dá se ni pràvat ràboti slùgàtarski, i tija se sickite onèʒi, kojè storuvatse od slùgatàrete, i od rabòtnizite, kojè se umùruat sàlt sás té-

Digitized by Google

loto; zàsctò onèʒi ràboti, na kojè nai mlógo jè potrèbin ùmat dá se stòrat, nidùmatse slùgatàrski ràboti, makár za pòmosc od ùmat ulàʒe jeʒìkat, illi ràkáta, illi drughj dèl telèsin. Ftòrata je, dá se namèrim na Missata u ʒapovedni pràʒnizi. I màkàr Svèta Maìka Ciárkua nì ʒaràciova drùgo; to jè mlògo dobrò, ci sickiat dèn od Pràʒnjkat, illi nài golèm del od denàt dá sè svàrsce na molitui: dá se ide na Ciarkuata, dá se slùsciat Prekàʒvani, i dá se napràvat taquìʒi drùghi ràboti dùhòvni i svèti: ʒásctò ʒa tovà se stòrili Pràʒnizite.

P. Kakò mò ʒapovèdova cetuàrtiat ʒàpoved: *Dà pocitasc Basctà, i Maikia, tà dà xivèsc mlògo godini po zemèta?*

O. Ʒapovèdova dá imami istenska pòces ʒáràd Basctite, i Maikite, dà ghi slusciami na sicko onovà, dèto ni jè grèh, i dà im pomàghami na tèhnite duhoùni i svetòvni potrèbi; ʒapovèdova jòscti dà tàcemi, i dà slùsciami nàscte Glavatàre.

P. Kakò ʒapovèdova da ni pràvimi?

O. Ʒapovèdova da ghi ni naurèdevami, nèto dà im stòrimi nèkoj drugo ʒlò.

P. Ʒásctò Gòspod tùrna tèja hórti: *Ta dà xivesc mlògo godini po zemèta?*

Digitized by Google

O. Tùrnaghi dà razbìrèmi, ci oneja cedà, dèto imat pòces, i slùsciat roditèlitesi sctàt dá badat blagoslovèni dor xivejat: na drùghiat svèt pàk sctàt dà imat golèma slava: oneja cedà pak, dèto ni slùsciat, nèto imat pòces zá roditèlitesi, sctat dà bádat pedèpsani nà toja svèt, i nà drùghiat.

P. Kakò mò záraciova pètiat zàpoved: *Dà ni obisc nikogo?*

O. Záràciova dà ni ubivami, dà ni bijmi dà ni posicemi cilèka, nèto dà mò stòrimi drùgo zlò na tèlotomo, nèto dà gó opzùvami, illi dà mò iskami nèkoj zlò.

P. Emi kakò mò zapovèdova dà pràvimi?

O. Zapovèdova dà oprosctimi na násctc duscmàne, i dà xivejmi sás sickite sás mir Boxi.

P. Kakò mó záraciova scèstiat zapoved, *Dà ni pregrescisc bliudno?*

O. Záraciova dá ni pràvimi, illi dá ni mislimi illi dá ni hórtùvami lòsci mrasni ràboti, kojè sè opiret na cistinata od dusciata, i od tèloto.

P. Kakò mò zapovèdova dá pràvimi?

O. Zapovèdova dà smi cisti i rissomi na

Digitized by Google

násccto pràveni, ghlèdani, hódeni, misleni, i hortùvani.

P. Kakò mó ʒapovèdova sèdmiat ʒàpoved: *Dà ni odkràdnisc niscto?*

O. Ʒáràciova dà ni ʒèmimi ciùxdo nèscto, nèto dà gu darximi, katò sajbiat nistàje kail: ʒáràciova jòscti dà ni stòrimi sctèta na ciùxdata maka, illi sás laxi, illi sás faidi.

P. Emi kakò ʒapovèdova dà pràvimi?

O. Ʒapovèdova dà plàsctèmi bòrciovetesi, dà povarnimi ciùxdoto, dèto smi illi odkràdnali illi nàmèrili.

P. Kakò mò ʒáraciova òsmiat ʒápoved: *Dà ni ricèsc kriva martoria?*

O. Ʒàraciova dà ni stòrimi kriva mártoria, illi sciahatlak varhù nàscte pobràtje dà ni ghalcimi ʒlè ʒà tèh, dà ghi ni nabèxdemi pò krivìná, dà ni mislimi ʒlè ʒà tèh bis ʒdràv sebèp, neto pàk dà laximi.

P. Emi kakó ʒapovèdova dà pràvimi?

O. Ʒapovèdova dà kàʒuvami pràvo sicko onovà, ʒà kojèto mò pitat kogato, i prèd kogùto trèbe: kòlkoto pak mòximi, dà sè macimi dà obrasctemi nà dóbrà stranà pràvenito òd nàscte pobràtje.

Digitized by Google

P. Kakò ȥàraciova devetiat ȥàpoved: *Dà ni porimnùvasc na ciùxda xenà?*

O. Ȥáràciova dà ni grescimi nèto sàs misleni, nèto sás iskani bliùdni ràboti, ȥàsctò tèȥi vàtrescni illi skriscni grèha opìretse na cistinata.

P. Kakò mó ȥapovèdova dà stòrimi?

O. Ȥapovèdovamò drûgo dà badimi svèti, i cisti na dusciata.

P. Kakò mó ȥàraciova sètniat desètti ȥápoved: *Da ni rimnùvasc nà eiùxda mâka?*

O. Ȥáraciova dà ni iskami ciùxda maka dà stàni nascia maka, nèto dà ískami dà kaȥaudissami maka po krivinà, i sás laxi.

P. Kakó mó ȥapovèdava dà pràvimi?

O. Ȥapovèdova dà badimi dóbrovòlni ȥa òne ghecinmĕk, dèto Gòspod mò dàva; i dà tarpimi sirmaciata, i drùghi ȥadèvi sás dòbrà voglia, i tarpèni.

UCCÈNI FTORO

Hórtùvase od Ȥapovèdi od Svèta Ciarkua.

P. Slèd ȥapovèdi Boxi kojè drùghi ȥapovèdi trèbe dà tàcemi?

Digitized by Google

O. Trèbe dà tàcemi jòscti ʒapovèdite od Svèta Ciărkua.

P. Kòlko se ʒapovèdite od Svèta Ciărkua?

O. Tia se pèt visc na listo 23.

P. Koj dádi moghúksto na Svèta Ciărkua dà ʒadàva ʒapovèdi?

O. Samzi Bôgh, koj mò ja dàdi ʒa Maika, i ʒa Uccitèlkia.

P. Kák se iʒvarsciova pàrviat ʒapovèd: *Dà slùsciasc Missa?*

O. Iʒvarsciovase sás slùsciani od Sveta Missa od kràj du kraj kàte Nedèle, ì drùghi Pràznizi ʒapovèdni.

P. Kákav je dèn Nedèleta?

O. Nedèleta je jedin dèn na Bôgha poklonèn.

P. Kakò mó ʒapovèdova ftòriat ʒàpoved: *Da govèsc?*

O. Ʒapovèdova da govejmi velikite Posti zèli, cètirite uremènà, i drùghite pòsti ʒapovèdni: i dà ni jadèmi mèsso ne u Pètak ne u Sabota.

P. Koj trèbe dà govèj?

O. Sickite onèʒi hòra dèto se iʒvarseili duaiset jednà godina, i dèto nèmat ʒdràv sebèp ʒà dà ni govèjat.

Digitized by Google

P. Kakò mò ʒapovèdova trètiat ʒàpoved: *Dà sè ispovèdasc?*

O. Ʒapovèdova na sickite Kristiane katò dòdat na gòdinite od raʒbòrat de se ispovedat, bàrem, jednàsc u godinata; ʒapovedova joscti na sickite kristiàne dà sè kònkat, barem, jednàsc u godinata ʒa Veliki den, i tuà na tèhnatasi Ciarkua.

P. Kojto se ispovèdova ʒlè i sás grèh se kònka, iʒvarsciovali tòʒi ʒàpoved?

O. Ni iʒvarsciova, ʒàsctò Svèta Ciärkua ʒadàdi tòʒi ʒàpoved sas niet dà si ucistimi dusciàta od grèh, i dà se posvetimi.

P. Ʒàsctò Svèta Ciärkua ʒapovèdova dà sè ispovèdami bàrem jednàsc u godinata?

O. Da raʒbiremi, ci iska dà se ispovèdami po cèsto, ʒásctò je mlògo macno da se ispovèdova dòbrè, i dà sè uvàrdi od grèh, koj sè ispovèdova tókòci od godina du godina.

P. Kakò mò ʒapovèdova Cetuàrtiat ʒàpoved: *Da ni pràvisc svadbata?*

O. Ʒapovèdova dá ni pràvimi svàdbata u vrème ʒabrànino, sànki od parvata nedèle od pregòtueni ʒa Jssukràstovo Poroxdèni cèk dù Jssukrástovo Prekàʒovani: pàk od parviat dèn

Digitized by Google

od Veliki Pòsti cèk dù òsmiat dèn slèd Veliki Den.

P. Kakò mò ʒapovèdova pètiat ʒàpoved: *Da platisc dessetinata?*

O. Ʒapovèdova dà plàsctemi dessètinata na Svèta Ciărkua.

P. Tókòci ʒapovèdite od Bôgha i od Svèta Ciărkua, illi ima jòscti drùghi ràboti, kojè trèbe dà tàciat Kristianite?

O. Trèbe joscti sèkoj Kristianin, sporèd nègovatsi rèd dà tàce suojètesi ʒàkone, ʒà prelika, dèto se vencèni, da xivèjat sas mir, i da ukârovat cedàtasi, i tèj dà ricèmi ʒà sickite drúghi rèdove.

Digitized by Google

CETUARTI DEL

HÒRTÙVASE OD SAKRAMÈNTITE

UCCÈNI PARVO

Hórtùvase preskùp od Sakramèntite.

P. Koj je cetùártiat del od Naùka Kristianska?

O. Sakramèntite, koje se sèdem*: visc uà listo* 23.

P. Koj ghi ʒadádi?

O. Jssukrást kogà bèsci na toja svèt.

P. Ʒásctò ghi ʒadàdi?

O. Dà mò dàva sporèd tèh millos Boxià.

P. Kòj dàdi na tèh tàja mògh?

O. Jssukrást sás nègovitesi Máki, i Umìràlo.

P. Od tèʒi sèdem Sakramènti kojè je nai veliko?

O. Sakramentoto od Svèto Precistèni, ʒasctò u nègo nè tókòci ima millos Boxià, emi namirese Sami Jssukrást, hojto je Uccinitel od millos Boxià, i od Sakramèntite.

Digitized by Google

P. Kojè so nai trèbni Sakramènti ʒa ispasseni?

O. Krasctènito je trèbno nà sickite, Ispovedat pàk je trèbin na onèja, dèto se stòrili smartin grèh slèd Svèto Krasctèni.

P. Kojè Sakramènti sè ʒovàt Sakramènti od umrèli?

O. Tèʒi duè krasctènito, i ispovèdat.

P. Ʒasctò sè ʒovàt Sakremènti od umrèli?

O. Ʒasctò tïa odmahnuvat grehàt od dusciata, kojto je nèinata smart, i dàvat millos Boxià, kojàto je nèiniàt xivòt.

P. Kojè Sakramènti se ʒovàt Sakramènti od xivi?

O. Drughite pettè Kriʒmàni, Svèto Precistèni, Svèto Màslo, Red Svèti, i Vencilo.

P. Ʒásctò sè ʒovàt Sakramènti od xivi?

O. Ʒásctò tèhnjat stòr je dà naddàvat millos Boxià; ʒà tuà kòjto ghi prejme trèbe dà je xiv na millos Boxià, sànki dà je cist od smartin greh.

P. Kákav grèh stòruva kojto prejme tèʒi Sakramenti sas smartin grèh u dusciata?

O. Stòruva jedin smartin grèh, dèto so

Digitized by Google

vika Svetotapkani sànki potapkuvani od Svèta ràbota.

P. Kojè se Sakramèntite dèto mòxiat tòkòci jednàsc dà sè dàvàt?

O. Tèʒi tri: Krasctèni, Krizmàni, i Rèd Svèti.

P. Ʒáscto tèʒi Sakramènti tókòci jednàsc sè dàvat nà cilèka?

O. Ʒasctò tïa tùret Bèlek nà dusciata.

P. Kakò sctè dà ricè Bèlek?

O. Sctè dà ricè jedin nisciàn duhòvin ʒabelèʒan nà dusciata, koj nimòxi hic nikoga dà sè odmàhni od nèja.

UCCÈNI FTORO

Hórtùvase od Svèto Krasctèni.

P. Kakò je Sakramèntoto od Krasctèni?

O. Tò je jednò Sakramènto, kojèto odmàhnuva, i uccistuva od dusciata istòcniat i stòriniat grèh, akò ima; nàpalnova dusciata sas millos Boxià, stòruvamo cedà nà Bôgha, i na Svèta Ciărkua, i basctinizi ʒa Raj nebèski.

P. Nà urème od ʒòr kòj mòxi dà krásctàva?

O. Sèkoj cilèk, makàr da je polovèrnik, illi

Digitized by Google

Pogànin, tókòci dà kràsctàva sporèd umàt od Svèta Ciärkua.

P. Emi kàk sè krasctàva?

O. Sipise vodàta na glávata, illi, akò ni mòxi nà glávata, nà drùghi dèl od tèloto od detèto, i riciátse na jednò vrème tèʒi hòrtì:

N. As te krasctàvam u ime od Otza, i Sina, i Dùha Svètoga: sás niet dà sè pràvi onovà, dèto pràvi Svèta Ciärkua.

P. Katò jedin cilèk dà sipova vodàta, drùghi pàk dà dùma hòrtite dali je kràstino deteto?

O. Ni jè, ʒà tuà trède òne cilèk, dèto sipova vodàta toj pàk dà dùma hòrtite.

P. Kojà vodà je vrèdna ʒà krasctènito?

O. Vodà istina, i naraùna.

P. Kakò sè obrice dà pràvi kojto se krasctàva?

O. Obricese dà tàce Jssukrastovata Vèra, i nègovite ʒàkone.

P. Emi kakò se odrice?

O. Odricese od ghiàulat, od nègovite praveni, i od nègovite hodolie.

P. Trèbeli dà tàcemi tèʒi òbrezi, i odriceni?

Digitized by Google

O. Trèbe, i dlàxni smi dà ghi tàcimi, ʒásctô Gòspod sporèd tòʒi paʒàrlàk mò prebràh ʒà suojè cedà.

UCCÈNI TRÈTIO

Hórtùvase od Svèto Kriʒmàni.

P. Kakò je Sakramèntoto od Svèto Kriʒmàni?

O. Tò je jednò Sakramèoto, kojè mò dàva Dùh Svèti, i jakos dà darximi nà ʒdràvo Jssukrastovata Vèra.

P. Nà kòlko gòdini trèbe dà se kriʒmi cilèk?

O. Kogà nablixi dò sèdem gòdìni, ʒasctò togàva ghiàulat ʒakàciova dà pomamuva cilèka ʒà grèh.

P. Kak trèbe cilèk dà sè pregòtui tà sàs dostojànsto dà se kriʒmi?

O. Trèbe dà ima millos Boxià nà dusciata, i dà ʒnàj poghlaùnite ràboti od nàscta Vèra.

UCCÈNI CETUARTO

Hórtùvase od Svèto Precistèni.

P. Kakò je Sakramèntoto od Svèto Precistèni?

Digitized by Google

O. Tò je jednò Sakramènto, kojè pòd prelika od lèb, i od vino uʒdàrge Tèloto, Kràvtà, Dusciata, i Boxianstoto Jssukrastavo, tà dà bạdi náscia hránà duhovna.

P. Dali je u tuà Sakramènto ònzi sami Jssukrast, dèto je nà nebèto, i dèto ʒè tèlo cilèscko od Deviza Maria?

O. Toj je sami.

P. Kakò je kònkata prèd posvetèvanito?

O. Lèb.

P. Slèd poзvetèvanito kakò je?

O. Istensko Tèlo Jssuksastovo.

P. U káliciat prèd posvetèvanito kakò ima?

O. Vino.

P. Slèd posvetèvanito kakò ima?

O. Istenska Krav Jssukràstova.

P. Kogà stàje tuà promenèvani?

O. Sctom Redovnikat iʒricè hòrtite od posvetèvani.

P. Koi dàdi tòlkos silla na onèja hòrti?

O. Sami Jssukrast.

P. Slèd posvetèvanito ni ostajeli hic niscto od lebat, i od vinoto?

O. Ostàje tókòci prelìkata od lèbat, i od vinoto.

Digitized by Google

P. Koja je prelikata od lèbat?

O. Belinàta, okolisctoto, i sládostà od lèbat.

P. Koja je prelikata od vinoto?

O. Sciaràt, mokrinata, mirizmata, i sládostà od vinoto.

P. Kák mòxi dà ostàni prelikata od lèbat, i od vinoto bis tèhnoto bitje?

O. Ostaje sàs ciùdos golèma záràd sillata od Bôgha svemoghùkiga.

P. Pòd prelikata od lebat nemali drùgo, nèkili Jessùsso Telo?

O. Ima jòscti Krávtà Dusciata, i nègovoto Boxiànsto.

P. Emi pòd prelìkata od vinoto dali je tőkòci nègovata Krav?

O. Ima jòscti i Tèlotomo, i Dusciatamo, i Boxiànstotomo.

P. Znàscli dà mi kàxisc, zásctò kakto u kònkata, tèj i u kàliciat je zèl Jssukràst?

O. Zasctò Jssukrast u Svèto Precistèni je xiv, i vèkovècin kakto i na Nebèto, zà tuà dè je nègovoto Tèlo, tàm trèbe dà je negovata Krav, Dusciata, i Boxiànstoto, i dè je negovata Krav, tam trebe dà je nègovoto Tèlo,

Digitized by Google

Dusciata, i Boxiànstoto, ʒásctò sicko tuà nìmòxi dà sè raʒdeli od Jssukrasta.

P. Katò Jssukrast dòdi u kònkata, ostàvali Nebèto?

O. Ni ostàve Nebèto, emi na jednò vrème namirese i nà Nebèto, i u Svèto Precistèni.

P. Jssukrast námirelise u sickite kònki, dèto sè posvetèni pò sickiat svèt?

O. U sickite sè nàmire.

P. Tàja rabota kak mòxi dà badi?

O. Sás moghùksto Boxi, nà kogù niscto ni jè macno.

P. Katò se strusci konkata nà duè, illi nà pòvici pàrciata, struscèvalise Jssukrastovoto Tèlo?

O. Ni sè struscèva nègovoto Tèlo, emi tòkòci prelikata od lèbat.

P. U koj dèl od kònkata sè nàmire nègovoto Tèlo?

O. Námirese zèl u sèkoj dèl od kònkata.

P. Dali je Jessukrast tòlkos u jednà golèma kónka, kòlkoto u jednà maninka?

O. Sè je jedin.

P. Otaz vècin, Dùh Svèti námirétlisi u tuà Sakramènto?

Digitized by Google

O. Nàmiretse, ʒásctò jedin kip nimòxi dá biva bis drùghite.

P. Etni Deviza Maria, Anghèlete, i Svetzite námiretlise u Svèta kònka?

O. Ni sè nàmiret.

P. Trèbeli dà sè klànemi nà Svèto Precistèni?

O. Trèbe sicki dà se klànemi, ʒasctò u nej sè nàmire sami Jssukrást,

P. U kojè vrème Jssukrāst ʒadàdi tuà Sakramènto?

O. U vicertà od sètnata vicère, dèto stòri sás Apòstoletesi prèd suojète Màki, i umiràlo.

P. Ʒàsctò go ʒadàdih?

O. Ʒà mlògo sčbèpa 1. Dá badi hranà nà dusciata. 2. Dà badi Xertvo (1) od nòviat ʒàkon. 3. Dà badi vècin pòmen od nègovite Màki, i od nègovata smart, i jedin bèlek od nègovata millos, dèto ima ʒà nas.

P. Ʒásctò Jssukras ʒadádi tuà Sakramènto pòd prelika od lèb, i od vino?

(1) *Sctò je Kurbàn na Turskj jeʒik; i sctò na Slovenskj joscti dumase Posvètilisctе Svètilìscte.*

Digitized by Google

O. Ciùnki odredì dè badi nàscia duhovna hranà, ʒà tuà gò ʒadàdi pod prelika od lèb, i od vìno.

P. Kàkvi stuàri storuva u nas tuà Sakramènto?

O. 1. Ʒdruxèvamo nà jednò sas Jussukràsta. 2. Stòruva u nàscta duscià oneja ràboti, dèto stòruva hranata u nascto tèlo, sànki ʒádárxèva duhovniat xivòt, kojto je millos Boxià; dàva jakos nà dusciàta, i iʒdighnuvaja od telèsnite ràboti, tà dà obice tòkòci duhovnite. 3. Oprosctàva pròstnite grèhove, i ʒavàrdova od smartnite.

P. Stóruvali sèkogasc Svèto Precistèni tèʒi ciudni dòbrini na cilèka?

O. Stòruvaghi sèkogasc, kogàto cilèk sè pregòtui hùbeve.

P. Kòlko ràboti sè trèbni ʒà jednò hùbavò precistèni?

O. Tri: 1. Dà se govèi od srèd nòsc, dòrdè se ʒèmi Tèlo Jssukrastovo. 2. Dà badi dusciata cista od smartin grèh. 3. Dà sè ʒnàj, i dà sè misli kakó sè ʒime, i dà se prejèmi sás Vèruani, i Boghomillos.

P. Kakvò govèni je trebno ʒà Svèto Precistèni?

Digitized by Google

O. Naràvno govèni, kojè sè razvàle od sèkoj mànicka ràbota dèto sè zime illi sàs jàdeni, illi sás pijeni.

P. Akò nèhoj varhù vògliatasi ghlàtni nèscto ostànalo mexdù zabite, illi nèkoj kàpka vodá flèlaj u òstàtamo katò sè je mil, mòxili dà sè precisti?

O. Mòxi, zasctò tèzi ràboti ni zaminèvat près garloto kató nà mèsto jàdeni, illi pijeni, emi nà mèsto slinkia: amà trèbe cilèk dà se vàrdi, tà dà sè ni dukarova takòva nèscto.

P. Cilèk mòxili nèkoj pat dà se precìsti, makàr dà ni jè govèl?

O. Mòxiat dà sè precistat onèja dèto sè tuàrde tèscko bólni, kojèto sè kònkat, dà im badi Tèlo Jssukrastovo hranà zà vècniat pat.

P. Kojto znaj dà je u smartin grèh, kakò trèbe dà pràvi?

O. Trèbe dà idi dè sè ispovèda, tapàk dà sè precisti.

P. Nisòssuvali tókòci dà sè pokaj sàs svè sarze?

O. Nisòssuva, emi je trèbno dà sè ispovèduva.

Digitized by Google

P. Kakäv grèh stòruva kojto sè precisti sás smärtin grèh u dusciäta?

O. Stòruva drùghi smärtin grèh, katò one od Jùda.

P. Kák sè vïka tòʒi grèh?

O. Vïkase Svètotäpkani, sànki potäpkovani od svèta ràbota.

P. Kojto sè kònka sás smärtin grèh nà dusciäta, ʒëmeli Jssukrästa?

O. Ʒïmego, amà ʒà suojà pogùba.

P. Kakò sctät dá riciàt tèʒi hòrtì: *Trèbe dà sè ʒnàj, i da sè mìsli kakò sè ʒìme, i dà sè prejèmi sás Vèruvani, i Boghomìllos?*

O. Sctàt dà riciàt, ci trèbe dà sè ʒnàjat onèja ràboti, dèto sè ucciàt ʒà tuà Sakramènto nà Naûka Kristiànska, i oscti dà sè pregotui cilèk ʒà Svèta Konka sás Boghomïllos, i slèd nèja dà ʒafàle Jssukrästa.

P. Kák trèbe dà sè pregòtuimi ʒa Svetoe Precistèni?

O. Trèbe bàrem ʒà jedïn cijrèk dà mïslimi kogù utuàxdemi dà ʒèmimi, i kojè smï nïa: trèbe jòscti dà kàʒovami dèlovete od Vèruani, Nadevàni, Mïllos, Pokàjèni, Poklonèni, Slàgani, i od Iskani dà prejèmemi Jssukrästa.

Digitized by Google

P. U kakò sè uʒdärxe ʒàfalènito slèd Svèta Kònka?

O. Uʒdärxese u tuà, ci slèd kònkùvanito trèbe cilèk, bàrem ʒà jedin cijrèk dà ʒáfàle, i dà ciastïti Jssukrästa, ci je dusciàl u nègo, dà podnovï dèlovete od Vèruani, od Nadevàni, od Mïllos, i od Poklonèvani: dà mò sè mòli ʒà sïcko, näi mlògo ʒáràd onèja mïllosti, dèto sè ʒà nègo nái potrèbni, ïllí ʒà drúghi hòra.

P. Dù kòlko vrème sedï u nàs Jssukräst sás tèloto?

O. Dordè sás svèm se stupàt u nas prelï-kite od lèbat.

P. Kogà trèbe dà sè glätni Svèta kònka?

O. Trèbe dà glèdami dà jà preghlàtnimi pò skòro ci mòximi, i dà se vàrdimi du nèkoj vrème dà nï plïujmi.

P. Emi ákò kònkata se ʒalepï nà nebèto od òstata, kakò trèbe dà sè pràvi?

O. Trèbe dà sè odlepï sàs jeʒïkat, a nè sás prästat.

Digitized by Google

UCCÉNI PÈTO

Hórtùvase od Sveta Mïssa

P. Svèta kònka tókòci katò Sakramèntoli mòximi dà jà ghlèdami?

O. Trèbe jòscti dà jà ghlëdami katò Xèrtvo od nòviat Ꝫàkon.

P. Kak sè ꝫovej tuà Xèrtvo?

O. Ꝫovèjse Missa·

P. Kakò je Svèta Missa?

O. Missata je jednò Xèrtvo od Jssukrästovoto Tèlo, i od nègovata kräv poklonèno nà vècni Bôgha vräs nàscte Altàre pod prelika od lèb, i od vino ꝫà pòmen od Xèrtvoto od Krästat.

P. Koj ꝫadàdi tuà Xêrtvo?

O. Samzi Jssukräst kogà ꝫadàdi Sakramentoto od Svèta Kònka nà bädniat dèn od nègovite mäki·

P. Nà kogò se poklonèva tuà Xèrtvo?

O. Nà samì Bôgha·

P. Ꝫá kojè sebèpa poklonèvami na Bôgha tuà Xèrtvo?

O. Ꝫà cèteri sebèpa. 1. Dà pocitami Bôgha.

Digitized by Google

2. Dà gò ʒafàlimi ʒàräd nègovite dóbrini. 3. Dà gò predòrimi, i dà mò isplatimi bòrciovete od nàscte grèhove. 4. Dà si iʒmòlimi sickite potrèbni millosti.

P. Ʒà kogò sè poklonèva?

O. Ʒà sickite hóra, i nai mlògo ʒà Kristiànete, i ʒà umrèlite, dèto sè u Ucistnikat.

P. Kakvà pòmosc imat od tuà Xèrtvo umrèlite dèto sè u Ucistnikat?

O. Ulèknuvaim màkite, i po skòro od teh se kurtulissuvat.

P. Kák trèbe cilèk dà slùscia Svèta Missa?

O. Trèbe 1. od kràj Missata dà se ʒdrui nègovatsi um sàs umàt od Redovnikat, i dà pokloni na Bôgha Svèta Missa záràd onèja sèbèpa, ʒáràd kojèto bï ʒadàdina. 2. Dà ʒdruxèva Redovnikat nà sèkoj molitua, i nà sèkoj stàva od Missata. 3. Dà misli nà Jssukrästovìte mäki i nà nègovata smärt, i dà ʒámràʒì sás svè särze grehovète, ʒáràd kojèto tòlkos tèghlih. 4. Dà pràvi duhoùvno kònkani, kogàto Redovnikat se kònka.

P. Koj nimòxi dà iʒvàrsci tèʒi ràboti, moxili u Missata dà kaʒuva brojenizite illi drùghi molitui?

Digitized by Google

O. Mòxi, ʒàsctò tuà nèscto nèma dà se opire tà dà sè ni slùscia Svèta Missa sàs Boghomillos, i käkto trèbe.

UCCÈNI SCÈSTO

Hórtùvase od Sakramèntoto od Pokòrata, ïlli Ispoved.

P. Kakò je Sakramèntoto od Pokòrata, illi od Ispovedat?

O. To je jednò Sakramènto ʒadàdino od Jssukrästa ʒà oprosctèni od onèja grèhove, dèto smï stòrili slèd Svèto Krasctèni.

P. Kòlko sè poghläunite dèla od tuà Sakramènto?

O. Tïa se cèteri; 1. Struscèni od särze. 2. Ispoved, illi iskàʒuvani od grehovète. 3. Iʒvàrsciovani od pokòrata, dèto je dàl Dòmin. 4. Oprosctèni od grehovète.

P. Kahò je struscèni od särze?

O. To je jednà istenska bolèva i jednó vèrno potäpkovani od sickite stòrini grèhove, säs jedin ʒdràv òbrek dà ni grescimi vèki na tatak.

P. Kakò sctè dà ricè struscèni?

O. Sctè dà rice isciupuvani, ʒdrubèni, katò

Digitized by Google

kogà cilèk isciùpi, ʒdrubi, i napràvi nà pèpel jedin kàmak.

P. Ʒà koj sebèp pokàjenito od grehovète se ʒovej struscèni od sărze?

O. Dà ráʒbirèmi, ci sárzèto na jedin grehovìt cilèk, dèto je koràvo, trèbe dà sè strusci, i ʒdrubi od piscmànlăk, ʒàsctò je naurèdil Bôgha.

P. Kakò je Ispovèd?

O. To je jednò vèrno uhàxdeni od nàscte grèhove na Redovnikat ta dà mò ghi oprosti.

P. Kakò je iʒvàrsciovani od pokorata?

O. To je onăja măka, illi pedepsïa, dèto Dòmin dàva nà kojto se ispovèdova, dà povărni sàs neja pòcestà nà Bôgha, kojáto sás grescènito bèsci potăpkál.

P. Kakó je oprosctèni od grehovète?

O. To je jednà sădba sás kojàto Ispovednikat odsăduva ci nà ime od Jssukrăsta oprosctàva grehovète nà onèja, dèto sè dobrè pregòtviha, i ispovèdaha.

P. Od tèʒi cèteri poghlàuni dela koj je nai potrèbniat?

O. Struscènito od sárze: ʒàsctò tòkòci sás nej nà ʒòr mòxi cilèk dà si iʒmòli oprosctèni,

Digitized by Google

akò ima ʒdràva vòglia dà se ispovèdova kogà môxi.

P. Tuà Sakramènto potrèbnoli je nà sickite hòra ʒà spassèni?

O. Potrèbno je ʒà sickite onèja, dèto sè pregrescili smärtin grèh slèd Svèto Kräsctèni.

P. Tuà Sakramènto môxili dà oprosctàva sickite grèhove kòlko dà se täscki, i mlòghi?

O. Môxi sickite dà oprosctàva tókóci cilèk dà sè pregòtui, i dà sè ispovèdova käkto je potrèbno.

P. Kòlko ràboti sè potrèbni ʒà jedin hùbav Ispoved?

O. Pèt. 1. Namislini od grehovète sànki dà si namislimi hùbeve grehovète. 2. Bolèva, sànki dà se pokàjmi od grehovète. 3. Obrek, sànki dà sè obricèmi dà ni grescimi vèki. 4. Ispovèd, sànki dà kaximi grehovète nà Dómina. 5. Pokòra, sànki dà iʒvàrscimi pokòrata, dèto sctè dà mó dadé Dòmin.

P. Amà naprèd tuà kakò trèbe dà pràvïmi tà dobrè dà sè ispovèdami?

O. Trèbe sás sve särze dà sè molimi nà Bògha dà mò dadè svètlòst tä dà poʒnájmi sïckite nàscte grèhove, i jàkos dà sè pòkàjmi od tèh.

Digitized by Google

P. Kakò sctè dà ricè nàmīslini od grehovète?

O. Sctè dà ricè jednò īstensko trässeni od onèja grèhove, dèto smi stórili.

P. Kàk trèbe dà sī mīslimi grehovète?

O. Trèbe sás svè särze dà sè udàrimi da mīslimi katò pred Bògha po sīckite nàsci grèhove, dèto smi stòrili, illi sás promisclèni, illi sàs dùmani, illi sàs pràveni, illi sàs ostàveni od nèkoj Bôxì ʒàkon, i od Sveta Ciärkua illi varhù onèja raboti, dèto smi dläxni dà iʒvärscimi.

P. Kakò jòscti drùgo dà mislimi?

O. Trèbe dà mislimi kojè sè nàscte lòsci addète, i kojè sè scbèpete sporèd kojèto grescimi.

P. Trèbeli dà trässimi bròja od nàscte grèhove?

O. Akò grehovète se smärtni, trèbe dà trässimi tèhniat brôj.

P. Kòjto nimôxi dà namèri brôjat od grehovète, kakò trèbe da pràvi?

O. Trèbe dà kàxi òno brôj, kojto prebliẋèva du nàistina, illi dà namisli kòlko je vrème ci pràvi tóʒi grèh, kôlko päte je pàdnal

Digitized by Google

u nègo illi u mèssezat, illi u nèdeleta, illi na dènat. etc.

P. Izvàn od brôjàt od grehovète trèbeli dà kàximi nêkoj poslèda od grehàt?

O. Trèbe dà kàximi onèja poslèdi, dèto óbräsctet lizzito nà grèhat, ïlli utuardèvat nègovata losciotia.

P. Kaximi nèkoj prelika od poslèdite od grehàt, kojèto óbräsctet lizzito na grehàt?

O. Kòjto, zà prelika, odkràdni nèscto od Ciärkuata, illi odàri, nèkoj Redovnik, trèbe dà zàpisci tàja poslèda od Ciärkuata, i od Dòmina, dà jà kàxi na Ispovèd, zäsctò tà preobräscte grehàt na drûghi, kòj se vika Svètotàpkani, sàoki potäpkovani od svèta ràbota.

P. Daimi jednà prelìka od onèja poslèdi, dèto utuardèvat grehàt.

O. Kòj zà prelika odkràdni hilliàdo gròscia, tòj stòri pò golèm grèh nèkili ònzi, dèto odkràdni duà gròscia.

P. Kakò nastàjeni trèbe dà imami kogàto mislimi grehovètesi?

O. Trèbe dà imami onovà nastàjeni, dèto sctè dà imami záràd idnà nàscia velika potrèba.

Digitized by Google

P. Kolko vrème trèbe dà mislimi grehovètesi?

O. Poviei, illi pomàlko, sporèd potrèbata, sànki sporèd brôjàt od grehovète, i sporèd vrèmetò, od kogàto ni smi se ispovèdali.

P. Kakò sctè dà ricè bolèva od grehovète?

O. Sctè dà ricè jednà velika xialba, i jednà pràva taxèva, ʒàsctò smi naurèdili Bôgha.

P. Kolkó prigòdi trèbe dà ima bolèvata dà jè ʒdràva?

O. Trèbe dà ima cèteri: 1. Dà je vätrescna. 2. Nadnaràvna. 3. Vèlika. 4. Opkjèna.

P. Kakò sctè dà ricè vätrescna?

O. Sctè dà ricè, ci bolèvata trèbe dà iʒlàʒe od sárze, sànki dà je jednà pràva, i särzna xialba, ʒasctò smi Bôgha vrèdili.

P. Kakò sctè da ricè nadnaràvna?

O. Scte da ricè, ci tàʒi bolèva trèbe dà mò dòdi od millos Boxià, i dà jà imami u nàscto särze po sebèpa od Vèrata.

P. Kaximi tàja ràbota sás nèkoj prelika.

O. Koj sè pokaj ci je ʒagubil Raj nebèski, i kàʒàndissal Pákäl, i naurèdil Bôgha biskraina dóbrinà, tòʒi cilèk ima jednò nadnaràvno pokàjeni. Koj pàk se pokàj ʒásctó ʒaràd grehàt

Digitized by Google

kázándissalsij sràm, illi nèkoj zaràr, toj nèma nadnaràvno pokàjeni.

P. Kakò sctè dà ricè, ci bolèvata trèbe dà je velika?

O. Sctè dà ricè ci trèbe dà smi pò xialnoviti, i grixiovni, zàsctò smi naurèdili Bôgha, nèkili dà mò se je dokàrela drùgha nivoglia.

P. Emi zásctò tàzi bolèva trèbe dà je tòlkos velika?

O. Zásctò grehàt je nai golèma loscinà mexdù sickite loscini.

P. Kakò sctè dà ricè, ci bolèvata trèbe dà je opkièna?

O. Sctè dà ricè, ci bolèvata trèbe dà sè rastile po sickite smärtni stòrini grèhove, sànki dà sè pokajmi od sickite.

P. Kakò trèbe dà právimi tà dà imami istenska bolèva od nàscte grèhove?

O. Trèbe dà jà iskami od Bôgha sàs svè särze zaràd dostojànstoto od Jssukrästa, i dà mislimi na onèja sebèpa, dècto môxiat dá mò nakàret dà zamràzimi grehàt.

P. Kojè se tèja sebèpa?

O. Éttoghi: zerè sporèd grehàt stànahmi dostojni zà pedepsie, i nài mlogo pàk zásctò

Digitized by Google

naurèdihmi Bôgha, dèto je bis kràj dóbár i dostòin dà bädi od sèkogo ubicen, pò veki od sickite ràboti.

P. Trèbeli dà se udàrimi dà imami jednà istenska bolèva od nàscte grèhove?

O. Trèbe, ʒásctò bolèvata je naj potrèbna mèxdu sickite drùghi ràboti, i akò nèma jednà istenska bolèva, nàsciat Ispovedi je na hàllos.

P. Koj se ispovèda tókòci od prostni grèhove, trèbeli dà sè pokaj od sickite?

O. Dà bädi vrèdin Ispovedat stigha dà sè pokaj od nèkoj drùghi od tèh, amà da ima oprosctèni od sickite, trèbe dà se pokaj od säte.

P. Dà mò bädat oprosctcni grehovète, sossuvali tokocí da se pokajmi od teh?

O. Nisòssuva, emí trèbe dà se obricèmi, dà ni grescimi vèki.

P. Kakò setè da ricè: *dà se obricèmi dà ni grescimi vèki?*

O. Sctè dà ricè, ci trèbe dà imami jednà vòglia ʒdràva, i gotòva, dà ʒagubimi, i dà tèghlimi sicko, tòkòci od sigà na tàtak dà ni grescimi vèki, i dà se udàrimi dà se vàrdimi od sickite grehôvni sebèpa.

P. Katò cilèk se pregòtvi dóbrè ʒà Ispoved

Digitized by Google

sás misleni, sás pokàjeni, sás òbrek kakò trèbe dà pràvi?

O. Trèbe dà idi dà se ispovèda.

P. Kakò sctè dà ricè ispoved?

O. Sctè dà ricè jednò vèrno ubàxdeni od nàscte gréhove na Redovnikat, tà dá mò se oprostàt, i da prejememi od Dòmina onäʒi pokora, dèto je vrèdna ʒaràd teh.

P. Od kojè grèhove trébe dà se ispovèdami?

O. Od smärtnite grèhove, amà dòbrà jeràbota dà kàximi i próstnite.

P. Kòlko prighòdi trèbe dà ima Ispovèdat?

O. Pet. 1. Dà je käs. 2. Zèl 3. Vèrin. 4. Slòxin. 5. Ràʒumin.

P. Kakò sctè dà ricè käs?

O. Sctè dà ricè, ci ni trèbe dà se kàʒuvat onèja ràboti, dèto se pràʒni, i ni flàʒet u Ispoved.

P. Kakò sctè da ricè zèl?

O. Sctè dà ricè ci trèbe dà se ispovedami od sïckite smärtni grèhove, od tèhniat bròj, prelìka, i od onèja poslèdi, dèto utuardèvat grehàt.

P. Koj od ʒabràveni ne kàʒal jedïn smärtin grèh, ispovèdovallise je hùbeve?

Digitized by Google

O. Ispovèda se hùbevé akò se je mäcil da si namisli dóbrè grehovète.

P. Akò sètne se zapomni od tòʒi grèh dläxinli je dà gò kàxi na drùghi Ispoved?

O. Dläxin, je.

P. Kogà jedin cilèk nimóxi dà poʒnàj dali grehàt je smärtin, illi pròstin, kakõ trèbe togâva dà pràvi?

O. Trèbe dà kàxi grehàt katò sciubelia grèh, i kàk se je dokàrela ràbotata.

P. Kòj, od sràm ostàvi na Ispoved nèkoj smärtin grèh, illi ni iskàʒa brôjat od grehovète dèto ʒnàjesce, dali tòzi cilèk napràvi hùbav Ispoved?

O. Ni napràvi hùbav Ispoved, emi pregresci smärtin grèh od svetotäpkani.

P. Kakò trèbe indi dà pràvi?

O. Trèbe dà podnovi Ispovedat, i dà kaxi grehovète od minàlat ispovèd, i grehàt od svetotàpkani.

P. Kakò sctè dà ricè vèrin?

O. Sctè dà ricè ci trèbe pokòrnikat dà kaxi grehovète käkto se stòrini, dà nèma dà ghi ʒabràni, emi dà ispovèda grehàt istina ʒà istina, sciubelia ʒá sciubelia.

Digitized by Google

P. Kakò sctè dà ricè slòxin?

O. Sctè dà ricè, ci pokòrnikat trèbe dà kàxi grohovète na Ispovednikat, katò kriv prèd Sadòvnikat sàs golèmo slàgani, i potàpkovani od sèbesi.

P. Kakò sctè dà ricè ràzumin?

O. Sctè dà ricè, ci, katò si kâzuvami grèhovète, trèbe dà ghlèdami dà ni kolandrissuvami mräsni hórti, nèto pàk dà iskàzuvami drugàrete, illi ciùxdite grèhove.

P. Trèbeli Ispovednizite dà dàvat sèkogasc oprosctèni od grehovète nà kòjto se ispovèdova?

O. Trèbe dà dàvat tókòci na onèja, dèto se dostòjni, i dèto hùbeve se së pregòtuili.

P. Kojè se onèja, dèto trèbe dà se dàrgiàt zà nedóbrè pregòtuini, i zà tuà trèbe dà se zavärnat, i dà im se ni dadi oprosctèni?

O. Tèzi se. 1. Onèja dèto ni znàjat poghlàunite Otaisti od nàscta Vèra. 2. Onèja, dèto ni se mukajèt da si namislat hùbeve grehovète, nèto dàvat nisciàn dä se piscmàn, illi dà se ostavàt od tèh. 3. Onèja, dèto ni oprosctàvat sás svè särze na nemilnizitesi. 4. Onèja dèto se ni ostàvet od tèhnitesi lòsci tabiete.

Digitized by Google

5. Onèja, dèto se ni ostàvet od onèja grehòvni sebèpa, sporèd kojeto gresciàt. 6. Onèja, dèto, kàtò mòxiat, ni povräsctet ciùxdata mäka, illi pocestà na cilèka potäpkana sàs tehnite lòsci hórtì.

P. Trèbeli pokòrnikat dà prejèmi pokòrata, dèto mò dàva Ispovednikat, i da jà iʒvarsci?

O. Akò niĕ bis-rèdna, trèbe dá jà prejèmi.

P. Emi akò vidi, ci ni môxi dà jà iʒvärsci?

O. Trèbe sás poklonèno särze dà kàxi na Ispovednikat, i dà iska od nègo drùga, dèto mòxi da ja iʒvärsci.

P. Kogà trèbe dà se kàxi pokòrata?

O. Akò Ispovednikat je odredil u kojè vrème da se kàxi pokòrata, trèbno je da se kàxi u onovà vrème: akò pàk ni je odredil vrèmeto trèbe togàva dà se iʒvärsci poskòro ci je kabil.

P. Kák trèbe dà se kàxi pokòrata?

O. Trèbe dà se kàxi zèla, i sás Boghomillos.

P. Onèjà, dèto umiret dòbrè ispovèdani, amà ne iʒvärscili pokòrata dèto se stojesci da pràvat ʒà tèhnite gròhove utnàxdetli ossakàt u Raj nebèski?

Digitized by Google

O. Utuàxdet na Purgatòrio dà isplàtat bòrciovetcsi na Boxià pravdinà, i da si uccistat sás svèm dusciäta.

P. Môximli nia dà pomòghnimi na duscite od Purgatòrio na tehnite mäki?

O. Môximi dà im pomôghnimi sás molitui, sàs govèni, sás sádàki, sás drùghi dóbri pràveni, i nai mlògo sás Missete.

P. Od koj nisciàn se poʒnàva dàlì cilek bùbeve se je ispovèdal?

O Akò se je ostàvil od lòsciat xivòt, akò obice Bôgha sás svè śárze, akò tàce nègovite ʒàkone, i sèkogasc se vàrdi od grehovète, i bègha od onèja sebèpa, dèto gô tùret u grèh; nisciàn je ci se je ispovèdal dóbrè.

P. Kaximi nai sètne kojè se stòrite od jedin bàrin Ispoved?

O. Tèʒi se. 1. Oprosctàvamo nàscte grèhove, i dàvamo millos Boxià. 2. Povräsctemo miràt na dusciäta. 3. Utvàremo urätàta od Raj nebèski i omenèvamo vècnite mäki na urememite mäki. 4. Podkrèpemo dà ni pàdemi pak u grèh, i stòruvamo dostoini dà si káʒàndissovami Oprosctènite, illi Indulgenze.

Digitized by Google

UCCÈNI SÊDMO

Hórtûvase od oprosctènite, illi Indulgènze.

P. Kakò sctĕ dà ricè Indulgenza, illi Oprosctèni ?

O. Sctè dà ricè jednó odpùscteni od uremenitata mäka, dèto se stòjè ʒaràd nàscte grèhovc, kojè odpùscteni illi oprosctèni Svèta Ciärkua dàva vän od Svèti Ispoved.

P. Koj dàdi tàja silla na Svèta Ciärkua dà dàva oprosctèni od uremenitite mäki ?

O. Dàdi ja Jssukräst.

P. Kàk mò oprosctàva Svèta Ciärkua uremenitite mäki sporèd tuà oprosctèni ?

O. Oprosctàvamóghi sás nadstàveni od plòdat od Jssukrästovite biskrajni dostojànsti, i od Svetzite.

P. Oprosctènite odvärʒuvatlimò od bôrciat dà pràvimi ʒadovòlna pokòra?

O. Ni odvärʒuvatmò, emi pomágat na nàscta dóbrà vòglia, i nadovärsciovat onovà, dèto nimojmi dà iʒvârscimi ʒaràd nàscta slabinà, ʒàsctò niétat od Svèta Ciärkua kogà mò dàva

oprosctènito, tòʒi je dà se udàrimi da plàsctemi, kòlko smi kádär, bòrcioveta, dèto imami sás Boxià pravdinà.

P. Kakò trèbe dà pràvimi tà dà si káʒàndissami oprosctènite?

O. Trèbe dà smi cisti od smärtin grèh, i dà iʒvärscimi sickite oneja raboti, dèto se odredèni dà se pràvat.

UCCÈNI OSMO

Hórtùvase od trite sètni Sakramènti.

P. Kakò je Sakramèntoto od Svèto Màslo?

O. To je jednò Sakramènto ʒadàdino od Jsukrästa, kòjto. 1. Oprosctàva grehovète, i negovite ostajnini. 2. Dàva millos Boxià, i silla da se tärpàt bolevite sás dóbròm, i dà se upiret bolnizite na ghiàulskite pomàmi. 3. Dàva ʒdràve na tèloto, akò je faidalia na dusciäta.

P. Kák trèbe dà se prejèmi tuà Sakramènto?

O. Trèbe dà se prejèmi sás cista dùscià, pák nà òne ces da se pràvat dèlove od Vèra, od Nadevàni, od millos Boxià, i od Predàvani na Boxià vòglia.

Digitized by Google

P. Kakò je Sakramèntoto od Red Svèti?

O. To je Sàkramènto ʒadàdino od Jssu-krásta, kojeto dàva kovèt na Rèdovnizite dà slugùvat hàrno na Bôgha, i na Svèta Ciărkua, tùre jedin bèlek na dusciăta, kojto nimôxi hic nikoga dà se seldissa.

P. Kakò trèbe dà pràvat Kristiànete ʒaràd onèja, dèto sctăt dà flàʒet na Redovniskiat Red?

O. Trèbe. 1. Dà mòlat Bôgha dà se dostòj dà harixi nà nègovatasi Ciărkua hàrni Pastire, Boghomilni Slùghi, ʒásctò i ʒà tuà sebèp se ʒadàdini govenàta ad cèterite vremenà. 2. Dà imat jednà goléma pòces ʒà sickite onèja, dèto sporèd Red Svèti se naklonèni dà slu-gùvat nà Bôgha.

P. Kakó je Sakramèntoto od Vencilo?

O. To je jednò Sakramènto ʒadàdino od Jssukrăsta, kojèto ʒdruxèva cilèka sás xenàta dà xivèjat nà jednò ʒa sèkogasc, i dàvaim millos Boxià, i kovèt dà si ucciàt dezzàta po păt Boxi.

P. Nà kákàv tákàm trèbè dà se onèja Kri-stiàne dòto sctăt dà prejèmat tuà Sakramènto?

O. Trèbe dà se u millos Boxià, akonè stò-

Digitized by Google

rùvat jedīn smärtin grèh, koj se ʒovej Svetotäpkani.

P. Sás koj nièt trèbe cilèk dà se vencej?

O. Trèbe. 1. Dà ïska dà iʒvärsci vògliata od Bôgha, dèto gò vïka na toʒi tákäm od xivòt. 2. Dà se udàri dà si ispàʒi dusciätà sporèd Vencïloto. 3. Dà stighni cèlet, i da jà iʒùccï na kristiànskite ʒàkone.

P. Käk trèbe dà se pregòtuat Godenïzite tà dà prejèmat tuà Sakramènto sás faidà od tèhnite dùsci?

O. Trèbe. 1. Da sè mòlàt na Bògha sás svè särze tà dà upuʒnàjat nègovata vòglia, i dà si iʒmolat onèja millosti dèto ïm se potrèbni ʒà òne tákäm od xivòt. 2. Dà se pregòtuat sás jedïn hàrin Ispoved, i akò trèbe sás jedïn Ispoved od kràj xivòt. 3. Dà se vàrdat od sèkakvo stòruvani, ïlli hórtùvani na jednò, i od drûghi nèpátni ràboti.

P. Kojè se poghlàvnite bòrciove od onèja dèto sè vencèni?

O. Trèbe. 1. Dà se redàt sporèd ʒàkon Boxï na sïckite téhni ràboti, i dà mïslat ci Gòspod sèkogasc ghi vïdi. Dà se ubïcet, dà si pretärpet jedni drùghi, dà xivèjat sás ràdos,

Digitized by Google

i mïr Boxï. 3. Akò ïmat cèlet, dà se udáret nà ʒdràvo dà jà iʒghlèdat sporèd tèhnite potrèbi, i dà jà iʒùcciàt hàrno po Boxì păt, tà dà stànat hàrni cedà na Svèta Ciărkua.

UCCÈNI DEVÈTO

Hórtùvase od poghlavnite krèposti i dărbi od Dùka Svètoga.

P. Kólko se poghlàvnite krèposti?

O. Tïa se sèdem sànki trï Boghoslòvni, i cèteri poghlàvni.

P. Kojè se Boghoslovnite?

O. Vèruani, Nadevàni i Mïllos.

P. Ʒásctò se vïkat Boghoslòvni?

O. Ʒăsctò mò hòdat òpravo kadè Gospodïna Bôgha.

P. Kogà Gòspod mò blagodàrï sás tèʒi krèposti?

O. Nà Svèto Krasctèni.

P. Kakò je Vèruanito?

O. To je jedïn krèpost ulèn, ïlli dàdin od Bógha u nàscta dusciă, sás kogùto vèruami u Bógha, i vèruami sïcko onovà, dèto tój kàʒa na Svèta Ciărkua.

Digitized by Google

P. Ʒásctò nĩa vèruami sĩcko tuà?

O. Ʒásctò mò jè ubàdil sàmì Bógh, dèto nimôxi dà lăxi.

P. Sás kákăv grèh cilèk ʒagúbe Vèrata?

O. Katò jà stòri enkiàr makàr dá je skrĩsciom tókòci sás sărzèto, ĩlli katò ènkasten ĩma sciubè tókòcĩ ʒà jèdin nèin ʒàkon.

P. Kák môxı cilèk pàk da jà káʒàndissa?

O. Sás nòvo Vèruani, sás pokàjeni, i sás Ispoved.

P. Dà se ispaʒi cilèk od măki, ĩlli od smartà, bivali dà stòri enkiàr Vèrata tókòci sás ostà?

O. Ni biva.

P. Kakò je Nadevànito?

O. To je jedin ulèn od Bôgha u nàscta duscià sás kogùto nia iskami, i ciakami vècniat xĩvòt dèto Gòspod se obrèci dà mò dava na jednò sás potrèbnite pomoscezà dà gò dostighnimi.

P. Ʒà koj sèbèp trèbe dà se nadejmi u Bôgha dà mò dadè Raj nebèski, i potrèbnite pòmosceza dà gò dostighnimi?

O. Ʒáràd Moghùkstoto, i Vèrnost od Bôgha i ʒaràd dostoianstite od Jssukrăsta, akò vèrno slugàvami na Bôgha.

Digitized by Google

P. Kák se ʒagûbe Nadevànito?

O. Ʒagùbese sèkoj pät ci se ʒagùbe Vèràta: ʒagùbese jòscti ʒaràd grehàt od ninadevàni ʒà spassèni, i ʒaràd grehàt od nadevàni ʒà spassèni bis dostojánsto.

P. Kák se káʒàndissuva Nadevànito?

O. Säs nòvo Nadevàni, sás hùbovo pokàjeni, i sás Ispoved.

P. Kakò je Millos?

O. To je jedin krèpost ulèn od Bôgha u nàscta duscià sás kogùto nia pò veki ubicemi Bôgha ʒaràd nègosi po veki od sickite stòrini ràboti, i ubicemi hòrata katò nàmsi ʒà hátär Boxi.

P. Ʒà koj sebèp trèbe nia dà ubicemi Bôgha?

O. Ʒásctò Gòspod mô dàdi, i sèkoj ces mò dàva dobrinì bis kraj veliki, amà naj mlògo ʒásctò toj je nàsciat Gospodàr naj dràghi i millostiv, i ʒásctò je dostòjn dà bädi ubicen bis kraj ʒaràd sèbesi.

P. Ʒà koj sebèp trèbe nia dà ubicemi drùghite hòra?

O. Ʒásctò Gòspod tej mò ʒapovèdova, i

Digitized by Google

ʒásctò tià se nàscia prelika, na jednà hórtà, ʒa millos Boxià.

P. Emi dläxnili smi nia dà ubicemi Evrèjte, Pogànete, i Polovèrnizite?

O. Dläxni smi, ʒásctò tej Gòspod mò ʒapovèdova, i ʒásctò tia môxiat da se ispàʒat, akò se ubärnat na ʒdrava Vèra Katolicianska, i akò slùguvat hàrno na Bôgha.

P. Kakò sctè dà ricè. *Dà ubìcesc drùghite hòra, katò sèbesi?*

O. Sctè dà ricè: Da iskasc na tèh, i da im stòrisc sickite onèja dóbrini, dèto na sèbesi sctèsc dà iskasc, i da im ni stòrisc onèja loscini dèto nistèsc drùghi na tèbe da stòrat.

P. Emì kogà nia ubicemi nàmsi käkto je potrèbno?

O. Kogàto se udàrimi da slugùvami na Bôgha, i tùremi u nego sickata nàscta ràdos, i dòbrinà.

P. Kak se ʒagùbe Millostà?

O. Ʒagùbese sás sèkakav smärtin grèh.

P. Kák se káʒàndissuva?

O. Katò se pokàjmi, i dobrè ispovèdami.

P. Kojè se poghlàvnite krèposti?

Digitized by Google

O. Tèʒi se: Mùdros, Pravdinà, Jàkos, i Tavrèʒnos.

P. Ʒásctò se vikat poghlàvni?

O. Ʒàsctò se katò virovē na sickite dóbrini.

P. Kaximi kakvi ràboti värsciat tèʒi krèposti.

O. Mudrostà stòruva dà bädimi svèsni, i hitri na sickité ràboti, tà dà ni bädimi iʒmàmini, nèto dà iʒmàmimi drùghite. Pravdinàta stõruva dà dadèmi na drùghite onovà dèto je tehno. Jakostá stóruva dà nèmami stràh od niscto, ni tò od smärta ʒà Boxi hàtär. Tavrèʒnosta stòruva dà ʒaptissuvami nàscte krivi, i òpaki vòglie.

P. Kòlko se dàrbite od Dùha Svètoga?

O. Tia se sedem 1. Mùdros. 2. Ràzum. 3. Svès. 4. Jàkos. 5. Umèjani. 6. Boghomillos· 7. Stràh Boxi.

P. Ʒa kakò trèbet tèzi dàrbi?

O. Da ʒakrepàt dusciàta na Vèruanito, na Nadevànito, i na Millosta, i dà mò stòrat pärgavi da pravimi stuàri od krèposti, i od dòbri ràboti sporèd vremèto, tá dà dostighnimi du vissocináta od kristiánskiat xivòt.

Digitized by Google

P. Ʒa kakò trèbe dàrbata od stràh Boxí?

O. Da se ostàvimi sporèd nègo od grehovète.

P. Ʒa kakô trèbe dàrbata od Boghomillòs?

O. Da stànimi Boghomilnizi, i slusclivi na Boxì ʒàkon.

P. Emi dàrbata od Umèjani?

O. Dà se nauccimi dà poʒnàvami Boxià vòglia.

P. Emi Jakostà?

O. Dà mó pomòghni dà iʒvarscimi Boxià vòglia varhù sickite onèja ráboti, dèto mò se opiret, i varhú pomàmite od nasote duscmàne.

P. Emi Svesàt?

O. Dà poʒnàjmi iʒmàmite od Ghiaulat.

P. Emi dàrbata od Ràzumat?

O. Dà se iʒdighnimi, tà dà raʒbirèmi Otaistite od nàscta Vèra.

P. Emi dàrbata od Mudrostá?

O. Da mò stòrì od sèkade hàrni Kristiáne, i dovàrscini, i da naredl sickiat nàsci xivòt, i nàsci pràveni, ʒà sláva od Bôgha.

P. U koje se namìret dàrbite od Dùha Svètoga?

Digitized by Google

O. U onèja Kristiàne, dèto se u millos Boxià, álla se dovàrscini u onèja dèto imat po golèma millos Boxià.

UCCÈNI DESSÈTO

Hòrtùvase od ossemtè Vanghèlski Blaxènsti.

P. Kakò se Vanghèlskite Blaxènsti?

O. Tïa se nekoj drùghi privissòki stuàri od krèposti, dèto Jssukrast mò ghi nauccì na Svèto Vanghèlo, i ʒà hojèto se obrèci da dava ossòhna dàrba na kojto ghi slèdi.

P. Kòlko se tïa?

O. Tïa se ossem 1. Blagàtki sirmàsite od dusciá (sànki onèja, dèto sás dòbrà vòglia potapkuvat svetòvnite imáni) ʒáscto ʒa tèh je zàrstoto od Nebessiata. 2. Blagàtki kròtkite (sànki onèja, dèto na sekomo se slàgat, i na nikomo se ni opiret,) ʒascto tehna sctè dà badi ʒemèta. 3. Blagàtki onèja, déto pláciat, (sànki onèjà, dèto ni slèdat svetòvnite vesselïe, emi pràvat pokorà, i plàciat tèhnitesi grèhove), ʒásctọ tïa sctat dà badat raʒgovàreni. 4. Blagatki onèja, dèto se glàdni i xiadni od pravdinata (sànki onèja, dèto se maciat da stòruvat

Digitized by Google

dòbrò) ȥàscto sctàt dà badat nasìttini. 5. Blagàtki onèja, déto se millosàrdni (sànki onèja, dèto se măciat da pomàghat na hórata na duhòvni, illi svetòvni potrèbi), ȥàscto sctàt da mamèrat millosàrdia. 6. Blagàtki onèja, dèto imat cisto särze (sànki onèja, dèto imat sarzèto sàs svèm odlepèno od grehàt) ȥàscto sctát da vidat Bôgha. 7. Blagàtki onèja, dèto se mirni), sànki onèja, dèto imat mir Boxì sàs hòrata sàs sèbesi, i maciätse dà umirèvat kaugaliete) ȥàscto sctàt da bädat ȥovèni Boxì sinove. 8. Blagàtki onèja; dèto tèghlat progônsti ȥa millos od pravdinäla, ȥàsctò tèhno je zàrstoto od Nebessiata.

UCCÈNI JEDINAISETO

Hòrtùvase od millosàrdnite ràboti, i od grehàt.

P. Kojè se onèja dòbri ràboti, ȥaràd hojèto na sädin dèn Jssukräst sctè da iska ossòbin gioáb?

O. Tïa se ràbotite od millosàrdia, dèto se sedem telèsni, i sedem duhòvni?

P. Kojè se ràbotite od millosàrdia telèsna?

Digitized by Google

O. Tèzi se 1. Da nahrànisc glàdni. 2. Da napojèsc xiàdni. 3. Da obłecèse gôli. 4. Da prebirèsc pätnizi. 5. Da naghlèdasc Bolnizi. 6. Da naghlèdasc tamnicere. 7. Da zakupàse märtavi.

P. Kojè se rabotite od millosàrdia duhóvna?

O. Tèzi 1. Da svestisc nisvèsni. 2. Da nauccisc niznàjni. 3. Da ukáresc grehoviti. 4. Da razgovòrisc grixiovni. 5. Da tarpisc ossilni hòra. 6. Da oprostisc na kòjto te je naurèdil. 7. Da mòlisc Bôgka za xivi, i za märtavi.

P. Kòlko poghlàvni dèla ima grehàt?

O. Ima dvà poghlävni dèla, sànki grèh istòcin, i greh stórin.

P. Koj je istòcniat grèh?

O. One, dèto mò ostànah od pärvi nàsci Basctà Dèdo Adàm, zarâd negovoto nislùsciani.

P. Käkäv je stórat od tòzi Dèdov Adàmov greh?

O. Da se rodimi sâs greh, podlóxini na niznàjenito od Boxi zàkone, i pälni sàs lòsci tabïete, odsädini na smärta, i na sèkakvi drùghi nivòglie, i oddolèni od Raj nebèski.

P. Käk se oprosctàva tòzi greh?

O. Sàs Svèto Krasctèni.

P. Koi je stôriniat grèh?

Digitized by Google

O. One je dèto gó nïa sami stòruvami, katò dostighnimi godinite od razbireni.

P. Kólko dèla ima stòriniat greh?

O. Ima dvà dèla: greh smärtin, i greh prostin.

P. Kakò sctè dà ricè greh smärtin?

O. Sctè dà ricè òne, dèto mò sablàce od Boxià millos, kojàto je duhòvniat xivòt na dusciäta, i stòruvamo dostojni od Pàkälàt.

P. Kakó sctè dá ricè greh pròstin?

O. Sctè dä ricè òne, dêto mò nisablàce od Boxià millos, nèto mo stóruva dostojni od Pàkälàt, emì zà Purgatòrio, i pregòtuva cilèka da pàdni u smärtin greh.

P. Od kakò je dostojn smärtin greh?

O. Od vècni mäki u Pàkälàt.

P. Od kakò je dostòjn pròstniat greh?

O. Od svetòvni veliki pedepsie ja tùka da se tègklat, ja na drùghiat svèt u Purgatòrio.

P. Kàkäv stràh trebe da se ima za jedin smärtin greh?

O. Póvici od jednà utròva, i od sekakvo drùgo zlò.

P. Koj je lekát na grehàt?

O. Pokòrata sàs Ispovedat.

Digitized by Google

UCCÈNI DVANAISETO

Hòrtùvase od pogblàvnite grèkove, od drùghi po tăscki, i od sètnite raboti od cilèka.

P. Kólko se poghlàvnite grèhove?

O. Tïa se sèdem. 1. Ponòsnos illi hodulsto. 2. Làkom ʒà măka. 3. Bliudin greh. 4. Jad. 5. Lakomia. 6. Ninavidos. 7. Mărzèsc.

P. Kàk cilèk naviva na tèʒi grèhove?

O. Na hodoliata naviva sàs slàgani. Na lakomiata ʒà măka sàs blagodarèni. Na bliudotiatà sàs cistinà. Na jàdăt sàs tarpèni. Na lakomiata od gàrlo sàs govèni. Na ninavidosta sàs dòbrò iskani na cilèka. I na màrzesciat sàs pàrgàvinà ʒa Boxi ràhoti, i sàs mólini Bôgha.

P. Ʒàscto se vikat poghlàvni grèhove?

O. Ʒàscto sè virat, i sebèpat na mlôgo drùghi grèhove.

P. Kòlko se grehovòte srèscta Dùha Svètoga?

O. Tia se scès. 1. Ninadevàni ʒa spassèni. 2. Nadevàni ʒa spassèni bis dostojànsto. 3. Opireni na poʒnàta pravdinà. 4. Ninavidos na ciux-

Digitized by Google

doto dòbró. 5. Tuàrdinà u greh. 6. Sètno nipokajeni.

P. Ȥàsctò se ȥovàt tèȥi grèkove srèscta Dùha Svètoga.

O. Ȥàsctò cilèk ghi stòruva, makàr da poȥnàvà tehnata loscinà, kojato se opire na dobrináta dèto se dàva nà Dùha Svètoga.

P. Kòlko se grehovète, dèto sctät da vikat opràvdà pred lizzi Boxi.

O. Tia se cèteri. 1. Obijèni povòlno. 2. Bliudin greh srèscta nàrav. 3. Potäpkuvani od sirmàsi. 4. Odsáceni ed plàtata na rabòtnizi.

P. Ȥàsctò se ȥovèi ci tèȥi grèhove vikat opràvda prèd lizzl Boxi?

O. Ȥàsctò tòlkos jè eskerè i täscka tèhnata loscinà, ta hic nimôxi nikak da se iskrij illi da se pretäpci.

P. Kòlko se sètnite ràboti od cilèka ȥaràd kojèto dùma Svèto pismò, ci koj ghi misli nisctè hic nikoga da pregrescì?

O. Tia se cèteri 1. Omiràlo. 2. Sädoviscti. 3. Pàkäl. 4. Raj.

P. Kogà trébe dà mislimi na teȥi sètni ràboti?

Digitized by Google

O. Dòbrá je ràbota da se mislat kàteden, nai mlógo kogàto se mòli Bôgha ʒàran, katò stànimi: vèceri kogà idimi da lèghami, i sekoj pät, kogàto imami ʒor od ghiaulat.

Falla Bôgku.

Digitized by Google

MOLITVI

dèto sèkoj Kristiànin trèbe dà kâẓuva ẓáran, i vècer.

Poklànemse nà tèbe Bòxe mòj, Occe, Sin, i Dùh Svèti, u tri kìpa jedin sami Bôgh.

Fàlla tèbe Bòxe moj, ci mi si stóril nà tòja svèt. Fàlla tèbe Bòxe moj, ci mi si iskùpil od Pàkăl sàs prisvèta Krăv Jssukrăstova. Fàlla tèbe Bòxe moj, ci mi si dàl tùojàta svèta Vèra. Fàlla tèbe Bòxe moj, ci mi si tarpèl dò sigà grehovĭt. Mòlatise Bòxe moj, dà mè pàẓisc tòja dèn, (illi tàja nòsc) od sagrescèni, i od drùgo zlò. Amen. *Occe nasc, ẓdràva Mario, Mànenko, i golèmo Vèruani.*

Anghel Boxi, kòj si ti Paẓitel moj, mène tèbe predàdin od millostivi Bògha, svetime, ciuvaj, vládaj.

Ièsus Mario, Josef, vam dàvam sarze, i duscià mojà. Amen.

Petnàlset Otaisti od Brojenizi, kojèto uẓdarget xivôtat od Jssukrăsta nàsc Spassitel.

Pet vèssèli, i káẓuvatse u *ponidèlnik, i u Cetuàrtak.*

Digitized by Google

Na pärvata dessetina da smìslimi kogà Arkànghel Gabrièl ubädi na D. Maria, ci sctèsci da ʒacèni, i porodí Jssukrästa po Dùha Svètoga: *Occe nàsc, dèsset Ʒdráva Mario i pàk.*

Slàva na Otza i Sina, i Dùha Svètoga: Kakò bèsci u pocètàk, i sàda, i vàʒda, i u vèke od vèke. Amen.

Na ftòrata dessetina da smìslimi kogà D. Maria utìdi dà naghlèda Svèta Elisèbèta, i sciàta na nèja tri mèsseza.

Na trètiata dessetina da smìslimi kogá D. Maria porodi Jssukrästa po sred nosc u jàsli mexdù dvè govèda.

Na cetuärtata dessetina da smìslimi kogà D. Maria poklònì Jssukrästa na Ciärkuata u ràzze od Svèti Simòna.

Na pètata dessetina da smìslimi kogá Dèviza Maria ʒagubi Jssukràsta i tràssigo tri-dni, i namèrigo trèti dèn u Ciärkuata ci uccèsci knixòvni, i bèsci togàva na dvanàisset gòdini.

Pèt xialnoviti, i kàʒuvatse u *Ftòrnik*, i u *Pètak.*

Ná pàrvata dessetina da smìslimi kogà Jssukräst se ispotì u bahcïata s' karvävi potòve ʒaràd nàscte grèhove.

Digitized by Google

Na ftòrata dessetina da smìslimi kogà Evrèite biha Jssukrästa, i dàdohamo scèshìlliàdi scestòtin, i scèsdesetscès bìciove.

Na tretiata dessetina da smìslimi kogà Evrèite tùriha na glàväta od Jssukrästa venèz od ostri tàrni.

Na cetuàrtata dessetina da smìslimi kogà Evrèite odsädiha Jssukrästa na smàrt, i natvàrihago sàs täscko dàrvò od Kräst.

Na pètata dessetina da smìslimi kogà ukuvìha Jssukrästa i ukuváhago na Kräst sàs piròni, i Màjkiamo bèsci pre négo.

Pèt slàvni, i kàʒuvatse u *Sredà,* u *Sàbota,* i u *Nedèle.*

Na pärvata dessetina da smìslimi kogà Jssukräst na trèti dèn vàskräsnah xiv, slàven, i vèssel, dà nì umìre vèki nìkoga.

Na ftòrata dessetina da smislimi kogà Jssukräst slèd ceterijset dni vaʒide nà Nèbe, i vidèhàgo Màjkiamo, i Svèti Apòstole.

Na trètiata dessetina da smisllmi kogà Jssukräst pràtih Dùha Svètoga nà Svèti Apòstole dèto bèha se ʒbràli da mòlat Bôgha sàs D. Maria.

Digitized by Google

Na cetuàrtata dessetina da smìslimi kogà D. Maria omrè, i Anghele ja ʒanèseha u Raj nebèski sàs tèlo, i sàs duscià.

Na pètata dessetina da smislimi kogà Gospodin Bógh stòrih D. Maria Kraliza od Nèbe, i od zème sàs ràdos od sickite Svetzi.

Ʒdràva kralize, Màjko od millosárdia, xivot, sladòst, i nadevàni násci, ʒdràva. Nà tèbe vikami ispadèni cedà od Eva. Nà tèbe jaktimi, xialnoviti, i salʒoviti u tàja dolinà od plàc. Dèh Braninize nàscia, onèja millosàrdni òcci tuojò kadè nam ubarni. I Jsusa blaxèn plòd od utròbe tuòj nàm slèd tuà ispadèni prekaxì. O milla, o dràga, o slàtka Devize Mario.

Digitized by Google

LITANIJE

od Blaxèna Deviza Maria.

Gospòdine, opròsti nam.
Jssukräste opròsti nam.
Gospòdine opròsti nam.
Jssukräste ciuj nas.
Jssukràste slusciaj nas.
Oece nèbeski Bôxe, smiluvàise ʒà nàs.
Sin Iskupitel od svetàt Bôxe, smiluvaise ʒà nas.
Dùh Svèti Bôxe smiluvaise ʒa nas.
Sveto Troisto jedìn Bôxe, smiluvaise ʒà nas.
Svèta Mario mòli ʒá nàs.
Svèta Bôghoròdize mòli ʒà nas.
Svèta devize od devizi mòli.
Màjko Jssukrästova mòli.
Màjko od millos Boxià mòli.
Màjko nài cista mòli.
Màjko nài svèta mòli.
Màjko neurèdena mòli.
Màjko neporùscina mòli.
Màjko nài dràga mòli.
Màjko ciudnovita mòli.
Màjko od Storitèla mòli.

Digitized by Google

Màjko od Spasitèla mòli.
Devize nái mùdra mòli.
Devize od pòces dostòjna mòli.
Devize od slàva dostòjna mòli.
Devize moghùkia mòli.
Devize millostïva mòli.
Devize vèrna mòli.
Ughledàlo od pravdinà. mòli.
Stolninà od mùdros· mòli·
Uʒrok od nàscia ràdos mòli·
Sàd duhòvni mòli.
Sàd pociàstni mòli.
Sàd od slàuna Bôghoghiùbnos mòli·
Trandàfel otàjni moli.
Tòran Davïdov mòli.
Tòran bellikòstni mòli.
Käšcta ʒlàtna mòli.
Arka od ʒávarʒa mòli.
Uràtà nebèska mòli.
Ʒornïza od Vèra mòli·
Ʒdràve od bòlni mòli.
Nedevàni od grehovïti mòli.
Ràdos od xialnovïti mòli.
Pòmosc od Kristiàne mòli.
Kralïze od Anghele mòli.

Digitized by Google

Kràlïze od Pàtriàrki møli.
Kralïze od Pròrozi møli.
Kralïze od Apòstole møli.
Kralïze od Mucenìzi møli.
Kralïze od Ispovednïzi møli.
Kralïze od Devïzi møli.
Kralïze od svè Svèti møli.
Kralïze bis istocniat greh møli.

Jàghne Bôxì koj odmàhnuvasc grèhi od svetàt opròsti nam, Gospodïne.

Jàghne Bôxì, koj odmàhnuvasc grèhi od svetàt, slùsciai nàs, Gospodïne.

Jàghne Boxì, koj odmàhnuvasc grèhi od svetat smïluvajse ʒà nàs.

Pod tuòje krìle se krijmi, Sveta Boghorodize, nàsci molïtvui ni-ʒa-bràvei, dà mò poslùsciasc u nàsci saklète, i od sàto ʒlò ciùvaj nàs, Dòvìze slàvna, i blagoslovèna.

℣. Mòli Bôgha ʒà nàs Svèta Boghoròdize.

℟. Dà bädimi dostòjini od Jssuchrästovite dàrbi nebèski.

Digitized by Google

DA SÈ MOLIMI

Sás tuojà mïllos se mòlimi Gospodïne Bòze, nàpälnì nàsciata pàmet, danò nïa, dèto smï sporèd tôj Anghel poʒnàli ci se je zacèl tuojat Sïn Jssukräst, ʒaràd nègovite mäki, i Kräst, dù vècnata slàva dòdimi. Amen.

Anghel Bòxì ubàdi nà D. Marïa, i ta ʒacèna pò Dùha Svètoga. *Ʒdràva Mario.*

Etto slùga Boxià, dà bädi mène pò tuojàta dùma. *Ʒdràva Mario.*

I sïn Boxi stòrise cilèk, i sedè u nas. *Ʒdràva Mario.*

℣. Mòli Bôgha ʒa nàs. Sás molïtva kato gòre.

Od vicertà od Prisvèta Sàbota dù pärvata Sàbota slèd Dùhovite dnï se kàʒova na mèsto Anghel Bozï tàja molïtva.

Kralïze nebèska ràdovajse. Allèlúja.

Ʒásctò kogù si bilà dostòjna da nòsisc. Allelúja.

Vaskränah, kakto reci. Allelúja.

Mòli Bôgha ʒà nas. Allelúja.

Vesselïse, i ràdovajse D. Marïo. Allelúja.

Ʒásctò Jssnkräst ïstina vaskräsnah. Allelúja.

Digitized by Google

DA SÈ MOLIMI

Gospodine Böxe, kòj sás váskràsctènito od Sïna tuòj Gospodina nàscega Jssukrästa svètàt da raʒvesselìsc dostoise, daj se mòlimi sporèd nègovata Rodïza D. Marïa od vèeniat xivòt vèsselïete dà prejèmimi. Amen.

Náräceni nà Devïze Marï. od sèbesi

Prisvèta Devïze Marïo Màiko Böxià, às makar ni dostòin dà bäda tuoj slùga, amà pàk nassilin od tuojàta ciùdna millos, i vòglia dà ti slugùvam, dnèska tèbe odbirem prèd Anghel moj Pazitel, i Svetzi nebeski ʒà mojà ossobna Gospodàrkia, Ʒabràna, i Màjka, i stàuno se obricem sèkoga dà ti slugùvam, i milluvam ʒà naprèd, ï dà stòra kòlko mòxia, tà dà bädisc mïlluvana, i slugùvana od drùghi hòra. Tï se mòla, Màjko nàj mïla, i preliùbna ʒáràdi Kràvtà od tuòjat Sïn Boxï rassïpana ʒáràd mène tà dà me prebroïsc mexdù brojat od drùghi tuòje boghomïlli ʒà tuòj Sïn, i slùga vècni. Ʒabranïme u sïckite mojè promislèni, dùmani, i praveni, i u sekoj cès od mòj xivòt, tà tèj svè

mojè hódini, izdïsceni, da bädat upràvini za pogolèma slàva od Gospodïna mòj Bôgh, i za tuòja moghùsksta zabràna dà nï vrèda vèkiə nïkoga mój millostïv Jèsus, dà gò zafàlèm, dà gò mïlluvam u tòzi xivòt, i dà mïlluvam tèbe, mòjà nàj mïla, i dràga Màjko, tà posètne dà tè mïlluvam, i dà se ràduvam sás tèbe u Ràj nebèski zà dovèka. Amen.

Nàräceni nà Devïza Marïà od suoja käscta.

Blagoslovèna Divòjko, i precïsta Kralïze, i Màjko nàscia, Zabràna, i razgovòrka od sickite sirmàsi, ás prostrèn, i poklonèn prèd tuòjàta Stolninà sás sïckita mojà käscta, tèbe odbïrem zà mojà Gospodàrkia, Màjka, i Zabràna prèd Bôgha. As sás sïckite mojè kaïscni hòra sèkoga tèbe se nàràcem dà slugùvam, i tï se mòla, ah Màjko Boxià dà mè ugodïsc mexdù tuoje slùghi sás uhzèmeni sïckimo pod tuojàta zabràna sás pomàgani nà xivót, i pòvici, nà ces od nàscta smärt! Ah Màjko od millosàrdia, ás tèbe òdbïrem zà Gospodárkia, i Rednïza od sïchita mòja käscta, i od mojè rodnïni, od mojè ràboti, i mojè zïmeni, i dàvani, nidèj se ra-

ʒuliutèva da nadstojàvasc varhù mène, ti odredï ʒà sïcko sporèd tuojà vòglia. Indi nài pàrvo mène blagoslovì, i sïchata mojà käscta, i ni dàvaj tá nïkoj od nàs da prcgrescï nà tuòj Sïna, ti nàm ʒabrànï u pomàmi ghiâulski, odslobodïmo od ʒagùba, namerïmose u potrèbe nàsci, svestïmo u sciubèta, raʒgovorìmo u saklète, nadstàjmo u bolèsti, i nàj mlógo u smärtin cès. Nidèj ostàvei tà Ghiàulat dà se fàli ci jè ïmal u suojè singïre nèkoj od nas, dèto se je nà tèbe nàräcel, i poklonìl, amà storï tà dà sïchi dà dodimi u Raj dà te ʒafàlemi, i nà jednò sás tèbe dà ʒafàlemi, i mïlluvami nàsc Spassitel Jssukrästa ʒà dovèka od dovèka. Amen.

Svarha.

Digitized by Google

Digitized by Google

MOLITVI

NA

DEVIZA MARIA

ZA SEKOI DEN OD NEDELE, ZA ISPOVEDANE
I S. PRECISTENE, I DRUGHI PESNI,
KOJÈ SABRA', URÉDI, I ISPRAVI ZA
LAST OD KRISTIANETE
OD FILIBELISKATA DARXIAVA

JAKO JAKOVSKY ODHRANIK

OD PROPAGANDA FIDE.

Digitized by Google

Digitized by Google

MOLITVA

na Blaxèna Devìza Maria.

Sás svem lièpa si Devīze Mario, i lèkie Adamovo nì jè u tebe. Ti si Jerúsalïmska fala i slàva: Ti si kristiànska poces i rados: Ti si Bràniniza od grèkovīti: Ti si pomosc i nadèvane nasce. O Marïo, o Marïo, Bôgoròdize slâvna. Devìze nai cïsta, Màiko nai mïlla molï ʒa nas Jssukrästa. Amen.

Druga molìtva na B. D. Marïà.

Kralìze nebèska ràdováise. Allelúja.

Ʒasctò kogò si bilà dostoina da nossis. Allelúja.

Vàskräsna kaktò rèce. Allelúja.

Moli ʒà nàs Bôgha. Allelúja.

℣. Vèselìse, i ràdovàise Devìze Mario. Allelúja.

℟. Ʒásctò váskrãsnah Jssukräs naistina. Allelúja.

MOLITVA

Pòghledni, molàtise Bòxe mòi, i millostiv nàdniknì na tàʒi dusciá tvojà, ʒa kojà Gòspodin

Digitized by Google

nàsc Jssukräs ni se je ciudil na ràzze od ʒli hòra dà se predàva, na krästat bolèvite da tèghli, i gòrka smärt da pàti, koj s'Tèbe i säs Dûha Svètoga xivèi i kralùa Bógh po svè vèke vèka. Amen.

Molitvi ʒa sèkoj dèn od Nedèle.

Molitva ʒa Nedèle.

O preslàvna Màiho boxià, dèto sás vissòcinäta od tvojàta slàva, si glavà nad sickite stòrini ràboti, kogà se as smisla takäv nèfelit pred tèbe, kák jè kabil ta as da imäm tovà sàrze da te vikam *Maiko?* àma pàk jè tej; i ti ci si Màika od vècni Bôgha; ti säma, da recià, i mojà si Màikia, ostàvinami ʒa tàkvava na golèmata hariʒma, dèto Jssukräs joscti ni umrèl predàdime na tèbe od nègovät kräs. As iskäm da te vikam Màiko, i iskam da se nadèvam, ci kòlkoto as da bäda nìdostòin, ti pák da me poʒnàvasc ʒa tvój sin.

Deh moláti se, da mène iskàxiscse takuäva, kojàto si ti; da kàxisc ti da si Màikia; i akò nisctèsc da poslùsciasc mojète nidostòini glassove, slùsciaj onèja od mojat Bógh, od mojat spasitel, dèto mexdù tolkos nègovi goreivi i

prexiàlni bolévi ʒabràven od sèbesi na tèbe me predàdi sás onèʒi slatki hortì : « *Etto tuòjat Sin, Màiko, etto tuojat Sin.* » O golèma, i preslâvna Gospokio, èttogo tùka pod tvojète kràka! Nidèi da se sârdèsc as da imam tòlkova golèma fàlba, dèto se dostòja da mi ja podari ône tvôj predrágh, i mil Sin, dèto ʒaràd mòja millos rodise od tèbe u jednà sirmàska kolìba: ʒa mòjà millos xivèh sás tèbe u jedin sirmàski diokian; taci nai na sètne iʒdähna pred tuoje occi vràs jedin kräs pák ʒaràd moja millos: ah tej da vidisc jedin den na nègo sàmi sickiat svèt da se klàne, kaktò as iskám. I tei da vidisc tèbe säma sickiat svèt da tàce ʒa nègová màika velika. Deh! dàimi, ako i tei mòlatise ta as da xivèja katò tvòj dràgh sin, dàimi as da môxia da poʒnàja mojèto dostòjanstvo, dàimi as da navàrsciovam na ònovo deto sàmti tòlkova dläxnik, dàimi, Devize precista, ta as da se ostàva od sèkoi ʒlò i grèh, dèto me sàlt tei pràvi nidostòin od tvojàta poces, i od tvojàta golèma millos i slàva. Amen.

Digitized by Google

Drùga molitva nä Blax. D. Maria.

O Mario, o moja Màiko predràga, u koja ʒà-gùba dalbòka od ʒlini sctèl sàm às da se namèra da ni bèscime ti sás tvojàta millostiva räkà ʒadàrxiäla? Od kòlko godini bilè as sàmse sctèl da se namèra u Påkàlàt, da nï bèscime tí iʒhavila sás tvojète mogùksti molitui? Mojètè tèscki grèhove tàm me propàxdeha: boxià pråvda; tàm bèsci me odsädila! · . . . Ghiåulete bilè skàrzeasì zàbite, iskäha od Bôga da dadè tàja opravda; ti sise spùsnala, o Màiko, ni mòlina bilè i ni povikana od mene ta si ʒadärxiälà tvòj sina sardìt. O mojà predràga i millostiva spasitèlkio, kakò môxia as da ti povärna ʒaràd tolkova dobrò i tolkova millos? Tacì ti päk navî na tvàrdinata od mojè särze; i me pretèghli da te milluvam i da te ʒèma ʒa moja pòmoscniza. Oh ù kàkvà ʒagùba as sàm sctèl da pàdna, da nì bèscime ti pomòghnala sás tvojàta premilloslìvna rakà na tolkova saklète! Ni ʒastàjei o mojè nadèvane, o moj xivòt, o màiko mojà nai predràga od mojat xivòt, niʒastàjei da me iʒbàvasc od Pakàl, i nai naprèd od grèhovete u kojèto sctà môxia

Digitized by Google

da ispàdna. Nidei dàvai, nideime ostàuvai as tàm u Pàkalàt da te kälna... O Mario mojà màiko nai millostiva, as te milluam; kák sctè da môxi tvojè särze da tărpi da vidi ʒàguben jèdin tvòj sluga, dèto te tòlkova ubice i millua? Deh, Mario, isprossimi tàja millostà da ni bàdà vèki nipòʒnainik ne na tèbe ne na tvòjat sin, dèto ʒaràd tvòj hatàr tolkova millostènie mi hariʒa! O Mario, kakò sctèsc da mi recèsc, sctali da se ʒàgubà? xia se ʒàguba akò te ostàva; ama kòi se najìme vèki da te ostàve? kòj sctè da mòxi da se ʒabràvi vèki od millostá dèto ìmasc kadè mène? Slèd Bôga ti si millostà i ràʒgovòr od mojàta duscià; as ni se najièmem da xiveja bes tvòja millos: as tèbe iskam o mojà dobrinà o mojà slados o moja rados, as tèbe milluam, i nadèvamse ci sè sctà da te milluvam na sèkoj vrème, i ù vèka. O Màiko mòja nai bèla nai lìcnà nai dràga nai hùbava i svèta, nai slatka i nai millostiva dèto môxe da se stòri na svàt. Amen.

Drùga molitva na B. D. Maria.

Etto prèd tvòje kràka o mojè nadèvane Mario, jedin siròta grescnick, ci sam stàjel tòl-

Digitized by Google

kova päti ȥaràd mojè grèhove rob pàklenski: poȥnàvam ci se dadoh sàm as da me naviat ghiaulcte, ci nesam tèbe poviknal, o moja Bràninize, da bch as togàs tèbe povikal i pri tèbe pobèghnal, ȥnàja ci nèsctelsam da se predàda. Nadèvamse o mojà predràga Máikò ci sporèd tèbe as da sàmse ottärval od ghiaulski ràzze, i ci Gospod da mie je òprostil, ama stràhmei po na tatak as da nì ispàdna u tèhni sengìri· Ȥnàja ci duscmànetc ni sese ostàvili od nadèvanito da me värgiat pák, i etto mi gòttovat drùghi ȥlini i drùghi nàpasti. Ah Kralizo i pòmoscnize mojà ti mi pòmoghní i branime, i skrijmè pod tvojà räkà, nidàvai da vida pák mojata duscià tèhna robinia poftòrina! Ȥnàja ci ti sctèsc da mi pomòghnisc i mi dadèsc da navia na sèkoi cës kogà te povikna: ama od tovà as ne se boja, i sàlt mëj stràh, da na mojete napasti ni se sabràva od tèbe, i da te ni povikna. Deh mòlatise tovà blagòdarènie ti da mi dadèsc o devize prisvèta sè na tèbe da misla, i nai mlògo kogà se namìrem na tòzi saklèt! Dch stori ta as da se ni ostàvem togàvá da te vikam cèsto cèsto sás tèje dumi! « *Mario pòmoghnìmi, pomoghnìmi, Mario, tacì*

kogàto nai podire xìa stìghni denàt od molto nai sètno biene sás Pákàlat nâ smârtin cès. Ah mojá kralìze togáva nai mlogo pomoghnìmi, i ti sàma smislìme da te vikam as togàva cèsto cèsto, jà sas osta, ja sás sárze, tacì kogàto izdâhna sás tvojéto preslàtko ime ù ostàta, i od tuojat prèpocètni Sìn Jssusa, da moxia da dòda da te blàgoslavem, i zàſàlem, da se ni odmâhnovam vèki od tvojète milloslìvni kràka za dovèka u Ràinebèski. » Amen.

Ponedèlnik.

Nai svèti Jssukraste Boxe vècni èttome na tòʒ dèn parviat od nedeleta, prikàʒuamse pred tebe pokajen od sve sarze i prostrèn pred tuoje prisvèto velicianstuo poʒnàvam ci sàm kriv, i grèhovit, poʒnàvam ci od krai ʒlò sàm stòril, i kàjemse, biase, i placia ʒàsctò kahàr sàm storil na tèbe, i vredilsam bèskraina dobrinà tvojà na mèsto da te slùsciam i pocitem. Prostime Bôxe, ci naistina piscmàn sám ʒa tvojèto millostivo sarze. Mòlatise da mi dadèsc da ʒakàcia od dnèska na tatak da se cialasctissuam da te pocitem ʒdravo da se udàrem, ʒa spassène od mojàta dùscià ʒa kojà ti dordè si umrèl

Digitized by Google

macìl sise millostiv. I ʒa tovà mòlatise vècni moj spasitel daimi da ʒakàcia da pràva sickite mojè raboti na slàva tvòja, i na redènie od tuòje ʒakone; daì svè sctò stòra, da jè ʒa tvojèto svèto ime dòstoino, i ʒa spassènie od mojàta dusciá; i daimi pomosc da tarpà na dobrò-pràvene dò smart. Bòxe moj pridàvamte dnèska mojàta dùscià, i mojèto tèlo: stori od mène kakò ti iskàsc, as nisctà mojàta vòlia, ʒásctò tá jè lòscia; ama sòssua mène tvojàta, kojà jè svèta. Mòlatise joscti Bòxe moj na tòʒi dèn da imasc milla ʒa dusci, kojè se na Pùrgatòrio i nai napred ʒa onèʒi na kojè sàm podlaxin ʒàsctò mi se rodnini (illi stòrilimi se nèkoj dobrò na duscià, illi na tèlo). I ʒa onèʒi, kojèto nemat koi da se mòli ʒa teh, i ʒa dèto se po na saklèt, daim vècna svetlos, i mir pre tebe. Naisètne mòlatise da mi dadèsc da svàrscia Pùrgatòrio tùka, dòr sàm xiv, ʒaràd mojèto grèhove; i kogà umrà dai da dòda sporèd tvojàta maka, u Rai da te fàla, i blagòslovà u kraglistvo tvojè ʒa vèke vèka. Amen.

Digitized by Google

Ftornik.

Gospodine Bòxe storitel, i Gòspodar od nèbe i od ʒème, dèto millostiv sicko davasc, redisc, i sicko jè u tvòje razze, ettome na toʒi dèn prikaʒuamse siromàh pred veliciànstvo tvòjè, i poʒnàvamse ci niscto sàm, i nikakvo, slàb, siromàh, praʒin od dobrò, i pälin sàs sekakvi nevòlie. Ʒa tovà mòla se na tèbe, dèto si iʒvir od sèkakva millos, i pomosc, da mi dadèsc vodàta xiva od tvòja millos, sàs nèja da se preciste mojàta duscià nevòlna, dà plàcia mojete grèhove, da mi ùlèkne tarpènito, i dò smart da se ne ùmorà na dobrò-pràvene, i sàs nèja da stìghni mojàta duscià xivòt vècni. Amen.

Srèdà.

Moj millostivi Gòspodine Jssukräste ettome prikaʒuamse dnèska prèd tvòje prisvèti kràka, i smisclevamse ci dnès bih prodàdino tvojèto prisvèto tèlo, dèto nèma ni zèna ni pàhà, i prodàdino bih da se iskùpi mojàta duscià. Mòlatise Bòxe ʒaràd tàja tvòjà pàhà prisvèta, daimi opròsctènié od mlòghite mojè grèhove, i millos da stora dò smärt da nì uidissam na ghiàul-

Digitized by Google

ski izmàmi, i na mojète lòsci telèsni nevolie, i na svetàt daimi pomosc da bòra, da tärpa sãs dobró särze sèkakvite iziète, bolèvi, i nevòlie, i tescka pokòra od mojète grèhove, zásctò ti sam navrèdil, i sam potäpkal dòbrinà tvòja.

Dràghi moj Spassītel zaràd tàzi tvója prisvèta pàhà, prejemì dnès ti mojè nevòlno tèlo, i dai mo pokòra kakvà ti iskasc, i daimi da bòrova na tàrpène, zásctò bïs tèbe as nīscto nimôxia; alla sás tvòj sveti pomosc sīcko gotov sàm da tärpà, i da teghla, ci iskamise da sàm drugàr tuoj nä tärpène i na tvòje svèti hòra. Na tòzi svèt, i na ònzi daimi del od vècna rados, i vesselīa sás tèbe i sás svetzì tvòje u Rainebèski. Amen.

Cetvärtàk.

Nai sveti Sïn Bòxī Spassītel od svèt ettome dnèska prikazuamse pred tèbe, i smisclevamse ci na dnèsniat dèn sì umìl krakata krotak na tvojète Apòstole. Dnèska sás ciudna mïllos nīto pitan, nīto molen darilmesi pod prelīka od léb, i od vino tvójè prisvèto tèlo, i prisvèta tvòja kräv, i sïcko sèbesi. Dnèska sláven i vesel vazīdelsi na nèbe, i zavedèlsi sás tèbe tòlkova

Digitized by Google

Svetzï, i Patriàrki, i dùsci iskùpini od rôbstvo: i sednal si na dèsna od Bóga Otza. Moghùh i mïllostïvi moj Spassïtel saxïveime sás tvòjàta mïllos, umijme od lòscio trùdene i pravene: dai da stàni uccïstina mojàta duscià sás gòrki sàlzi od pokàjene, da môxia dòstoino da tï slugùam. Ti dai sèkogasc as da môxia sás umïta duseià, i sás cïsto särze da ʒemém, prisvèto Sakramènto od tvojèto tèlo, i kràv prisvèta. Mïllostïvi Jssukräste da si falin, i dnèska, i vaʒda, i u vèke vèkà ʒa tàja mïllos golèma, kojàto mò sì imal tòlkova da mò darisc toh prisvèto Sakramènto. Dai Bòxe da ïmam as na toʒi svet faidà, i dèl od tvòjèto prisvèto telo, i prisvèta kràv, i nà onzi dai da dòda sás tuojète Svetzì u Kraglièstvo tuoje, dè na sïcki millostïv prïkaʒuvasc tuojèto prisvèto lizze, dai sás moji occi tam da te vïda Bôgh, i cilèk slàven, i falen: dai da te mïlluam i da te falem u veke vekà. Amen.

Petak.

Jssukräste Gospodine mïllostïv moj Spassìtel ettome dnes prekàʒuamse xiálnovìt, i pokàjen pred tvojat sveti kräst. Smïsclèvam osci u toʒi

den nakaralate je tvojata beskràina dobriná, i millos dà umrèsc ùkovàn sás piròne na krăs ʒaràd mojète grèhove. Oh! Bòxe moj smïsclèvamse od tvojàta kròtkinà, i ʒa tovà fala ti davam; smïsclèvam tvojète bolèvi ciùdni, i ukàjovamse sás svè sărze: smïsclèvam mojète mloghi grèhove, deto te se vrèdili i ùmorïli, kàjemse, i plàcia, i poʒnàvam cí tàʒi smărt ne stoïsc na tèbe, sămata dobrinà i prâvdinà. Mène se stoï ci sàm krïv, i gréhovït: ʒa tovà mòlatise da mi dadèsc smărt, amà smărt od bolèva, od xiàlba, i od pokàjene od tolkova mojè grehove.

Millostiv Jssukrăste ʒaràd sickite ràni, bolèvi, i iʒiete od tvojèto prisvèto tèlo, i ʒaràd tvojàta gôrka smărt, i măka oprostime, i daimi pòmosc da ni vèki te navrèda; daimi dèl od tvojà măka, i bolèva, dèto sì tărpèl ʒa spassènie od mojàta duscià, nèka i as ʒa millos tvojà da nóssa sás dobrò sărze krăs od pokòra, i od tarpène: i dòr băda xiv da no ʒacitem dragos telèsna nìkakva, emì tvojat krăs. Oscti, Bòxe moj, mòlatise, daiml dnèska millos da ùscsctem, da ciùja na sărze bolèvata od smărta tvòja, i măka, kák je ciùlla, i usètila dnèska

pred tvòjat kräs Maria tvojà Maikia, Mágdalèna, i drùghite Svetzì. Dnes sickiat svèt, i slànze poʒnàte, i uplàkate: dai Bòxe da ne sàm pò studèn od ʒemèta, i pò tvärd od kàmani, pò umrèl od märtàvi, dèto se ùxivèli na tvojàta smärt; emi dai da te poʒnàvam, kakò biva, i ti si dobisc ta as da te milluam sás svè särze nàd sicko; i od millos da plàcia tvojète bolèvi. Dnèska rasprèn na pokajàniat odkràdnik ùkuvàn prè tèbe ti rècal si « *Sctesc da badisc sás mene dneska u Rai* ». Draghi moi spassìtel pòghlednì i mène od tvojat kräs; ti daimi, ta as sè pokàjen da xivéjà, i pokàjen da umrà. Naisètne Bòxe moj smislise od mène millostiv, i poghlednìme od tvoj Rai, i ʒaràd prisvèta tvòja, i beszèna kräv na tòja dèn pròlèna ʒa mojàta duscià, dai i na mène ta prècistèn da isdahna u tvojè prisvèti ràzzè, ta sás drùghi pokòrnizi da sàm sás tèbe u Rainebèski. Amen.

Sàbota.

Pridràghi moj Spassïtel Jssukräste vècni sudïtel od mojàtà dusciá, ettome i dnèska sás gòrki sälzi prikàʒuamse pred tvojat gròb prisvèti, i smisclevamse, ci na dnèscni den jè

Digitized by Google

pocĭnalo nmrèlo tvojèto prisvèto telo u nòv gròb od kamak; i smisclèvamse kaktò dnés tvojàta duscià prisvètà slèʒi nad Pakăl da ʒaràdi, i ràʒvesselì svèti hòra od Lĭmbo. Mòlatise ʒa prisvèto ùkopànie, i pogròbene tvojè da uccĭstisc tèlo, duscià, ĭ sărze mòjè, da stana podnovèn na tvòja millos, i tvojète măki, i tvojète ʒapovèdi da ostànat ùkopàni u mène ta na sèhoj cés téh da mĭsla, i tja da mi se ʒa raʒgovòr na tòʒi svèt, i pălna rados i vèsselbà na ònzi u Rai-nebèski ʒa dovèka. Amen.

MOLITVA NA B. DEVIZA MARIA

Da mò utârvè od Pàkâlàt,
i mò dadè Rai-nebèski.

O predràga mòjà Gospòkio as te spolàvem, ci tòlkova păti si me spáʒila od pakăl, kòlko păti as mi gò sàm kaʒandĭssal săs mojè grèhove. As na jednò vrème bèh odsădin na onàja vècna tămniza od pakăl, i bèlkim na părviat moj greh svărscĭna bèsce mojàta odsădina, akò ti, milla, ni me bèsci pomòghnala. Ti od mène ni mòlina, sált ʒa tvòjè millosàrdie si uʒdárgela săd boxì, i sètne navĭla tvărdinata od mo-

Digitized by Google

jèto sărze, pomosc mi si dàl da túrna mojè nadèvane u tèbe. I lèle! u kòlko drúghi sègrescèni as sètne xia bădèh padnal, i u kòlko ʒlò, dèto na mène se pridàva, akò ti, primilla Màikò, mène ni iʒbàvesci sás mïllosti, kojèto mi sï iʒmòlila! Ah mojà kraîlze! Tej na tatak napravi vàʒda, i mène iʒbavì od pàkâlat! Deh! mojà Maiko ni me ustàuvai na mène, ci xia me ʒagubà, amà déh storì, ta as sèkoga tèbe da vikam. Iʒbavïme od grehàt, i od sekoj segrescène, koì sált môxe da me odsădi na pàkalát. Storì da dôda da te milluam u Rai-nebèski u vèki. Spolàvem mlògo Bògha ʒà nadèvane, dèto dàva mène u krăvtà Jssukrăstova, i u tèbe. Ʒér as nadèvamse, ci ti xia me iʒbàvisc od grèhovete, i mi dadèsc pamet, i pomosc da svărscia vòlià boxià, i nai nasètne da me navidèsc na Rai-nebèski. Tolkós tvojète slùghi se nadèha, i nïjedìn se iʒmàmi. Ne: ci ni as jòscti xia băda iʒmàmin. O Marïo, tej jè: trèbe ti da me spàʒisc. Molì tvoj Jssusa (kák i ás mu se mòla ʒàràd nègovi máki) da me dargì, i sèkogasc povici da iʒdïghni tovà mojè nadèvane, i as sctà da băda spàʒin. Amen.

Digitized by Google

Napred Jspǫvedane.

O Bòxe od biskràino veliciànstvo! etto pređ tebe jedīn koj pod tòlkova tvojà millos sagrèsci, i se värna da naurèdi tvojèto prīmillostīvo särze, àmà sigá slagan, i ȥasrämin ispròssi oprosctène. Gospodine nidei da me ispäxdesc, i ispràtisc. Ispolàvem te, ȥásctò ti mi si cèkal dò sigà, i ni si me storil ta as da umrà na grehàt, ispratilme na Pàhalàt kaktò as dostòiehse. Nadèvamse, Bòxe moj, ta, kogà tòlkos mi si cèkal, da mi oprostïsc ȥaràd mäka Jssukrästova nà tovà ispovèdàne sïckite mojète grèhove, sás kojè sàm te naùrèdil, i ugorcïval tvojèto blago särze, ì tuojàta millos. As se pokajem sás svè sárze od teh, ȥásctò, sás tèh sàm podobīl Pàkálàt, ï ȥagubīl Rai-nebèski. Ama nai mlogo xïalase, ni tòlkova ȥásctò sas grehove sàm stanal dostòin ȥa Pàkálàt, kolko pokàjemse ȥásctò s'teh pótäpkàh Tèbe mojà nikràina dobrinà, dostòin naístina ȥa nai golèma millos. Milluam te Bòxe moj, nai golèmo mojè dobrò, i ȥásctò te milluam, pokàjemse od sickoto segrescène, deto stòrih. As kogá segrèscih, iȥvárnahme od tebe, i nisctèh veki

da te pocítam ʒa moj dost, i da te ubícem i blagòslovà ʒa moj Gospod: storih da te ʒagubà sás sïckita mojà volia. Deh! òprostìmi Bòxe moj ʒaràd millos od Jssukrästa sïckite mojète grèhove, kogà as pokàjemse sás svè sârze; as ghi umràʒuam nad sekoj ʒlò. Pokàjemse ni salt od märtàvite grèhove, amà jòscti od pròstnite, ʒásctò i tija te naurediha, i ugorcïha tvojèto millostìvo särze. Etto óbrïcemse sás tvojà mïllos na tatak da ni sagrescià veki na povolno. Tej da bädi, Bòxe moj, parem da umrà ta da se värnà da ságrescià.

Sled Spovèdane.

Millostïvi moj Jssuse kolko ti sàm as podläxin! Sporèd tvojàta kräv nadèvamse taja ʒaran da mi se bilï ostàvini, i oprosctèni sïckite mojète grèhove. Spolàvemte primlogo. Nadèjase da dòda na Rai da te ʒafàla, i da blàgoslovà dovèka tvojè mïllosärdie: Gospodine Bòxe moj, akò dór sigà tòlkova päti te ʒagubïh sagrèscil, nisctà vèki hic nïkoga da tè ʒagùbem. Od dnès na tatak naïstina iskam, Jssuse moj Gospode, i Spassïtel, da pròmenà xivòtat. Ti sàlt si dostòin da te milluam, ti pòdubìsc

Digitized by Google

mojà millos, as iskam da te milluam poveki od sïckito; nisctà veki da se vida odläcen od tebe ʒa sèkoja ràbota od svet. As ti se obrècih sás svè särze, i sigà se odvärna da se obrecià pak, ta párem as da umrà, ta da sagrescià na tebe drùghi pát. Obrèciase joscti pak da begam od sèkoina ràbota, i drugo, kojè môxe da stori ta da sagrescià; i iskàm da ʒèmà takova nacin (*Dumai kakàv*) da ni padna pak. Amà Jssuse moj Bòxe, ti ʒnasc mojàta slabinà; daimi jakos i krepos da báda verin dò smártà. Mario prisvèta pòmoghnïme: Ti si Maïkata od kreposti; u tebe as ostàvem mojè nadèvane. Pomàgaiti mène Anghel moj Paʒitel, Svetzì mojè Branitele sicki na dobrò trùdene i pràvene.

Naprèd Svèto Precistène.

Bòxe moj etto as se nablïzuam da prejèma tèlo, i duscià tuòjà u svèta kònka od s. altara: ama Jssuse moj dostòinali jè tàja mojà duscià ʒa tòlkov golèm góst, ʒa tebe moj Gospod, moj Spassïtel, mojà rados, i moj Zár? Ʒnàja ci mlògo páti as sàm te naurèdil, potápkal: ʒnàja da sàm te rassardìval, da sàm te nïpocïtal: ʒnàja ci tàja mojà duscià je bilà rùbia

Digitized by Google

na ghiáulat, i Lucĭfera sàm mĭlual na mèsto tuòje. Sporèd kojè mojè ràboti lòsci ʒasràmuamse, ʒàcèrvènuamse, ʒbárkuamse da se pokàxia naprèd tvojè boxĭansko lĭzze. Ama mojà millos, ti si moj otaz, i Bògh, akò se odmáhna od tèbe, na koghò sctà da ĭda, koj xia me prebirè drùghij od tèbe? Indi, Jssuse kàkavto sàm, tej xia se prokàxia na tèbe, da me opravisc, da me òttaruèsc od ghiáulat, i u Rai da me ʒavidèsc. Smislìse Jssuse, kòlko kárvavi, potòve prolil, kòlko ràni po tèlo sĭ teghlil, sì nossil, sì tarpèl ʒa tàja duscià: nĭdei ja ostavì sigà, i vàʒda, i na smártin cès. Marĭo dai Jssusa na mène, kaktò gò dal si na Svèti kràgli, i na pastĭrete, i ricĭmu ci as sàm tvoj slùga, danò tej me poghledni sás rasmèno lĭzze i radoslívo sárze.

Slèd Svèto Precistène.

Etto moj Jssus jè dusciàl góst na mojè sárze u mène; kakò da se ni ʒàradova tàja mojà duscià na kojà Jssus tolkos dobrò, tòlkova millos jè preminàl pod prelika ciastita od hlèbat práv Bògh i práv Cilèk? Od Rai slázi u S. kònka na redôvnikovi rázzè gore na altàrat, od tam

etto slezisc na mojèto sárze. Koi móxe da verva tolkos ciudos, akò ti Bòxe moj ni besci storil dnèska tej da se namèrisc u mène sás biskraino podlòxene? As veruam, ci ti naistina si onzi samzì, koj stòrise ʒaràd mène po Dùha Svètoga Cilèk, xivè, i rasprèn umrè na krás u tòlkova máki da ni mõxiat da se iskàxiat. Ah! Bòxe moj, ti si moj spassìtel. Spolàvemte ʒaràd tàja millos, dèto tàʒi ʒaran si storil na mène gresciik, i nidostòin cilèk. Duscià mojà ubarnìse na twoj Bôga, i popìtaigo, sctò iskasc, i ʒa onovà, deto tèbe je potrèbno. Gòspodine moj Jssuse as nito ciásti, ja rados na xivòtat, ja imàni, tókòci mòlatise da mi dadèsc jednò sárze, dèto te millua, pocitua, ubice tvojè ʒapovèdi; kojèto se grixe, i pokàjese ʒásctò te je naurèdilo tòlkova páti, i tòlkova dùlo je mèsto, na ghiáulat tvoj nepriàtela. Danò Bòxe sás tàja bolèva od sárze se strùsci glavàta na ghiáulat; ta sètne u Rai sás tèbe da dòda, tàm da te hvàla, tàm da se ràdovam sás Otza, sás Duha Svètoga, i sás sickite Svetzì.

Mario, Svèti Josèf, Anghél moj paʒitol, Svetèz od mojè ime, via ʒaràd mène molàtise na Bôga, i sás mène radùitise, ʒásctò po go-

Digitized by Google

lèmo dobrò ninadèjase vèki drúgo da môxi Gòspodin Bôgh da mi stori dór xivèja. Daitimi via vàscte sárza da tej po nadòstoino gò milluam, ubicem, i pocitam, i da ni gò pregrèscià nikoga, da me podlòxia na nègova boxiànstova vòlia « *Dai da môxia Bòxe moj Gospodìne Jssukràste* (ti ricià sás S. Agostìna) *i ʒapovèdai, sctò iskasc* ». Nai setne millostìvi Jssuse privècin Bôgh i jedinoga sás Otza smislise sàda, i vàʒda, i nai mlògo na smartin cès od mènè tvoj sluga, kogà ghiáulat tvoj nepriàtel ʒlòbni, i od mojàta duscià sctè da doàxde imal sardèsc velik, trássil kogò da iʒiadè. Spaʒime, Bòxe, iʒbavime na one strascen ces!.. Devize Mario, Anghele moj paʒitel, Svetzī mojè Branitele sicki isprossetimi od Gòspoda tàja millos i úladite i odslòbodite mène grescnik. Amen.

Molitva da se ricè slèd Sveto Precistènie.

O duscià Jssukrástova posvetíme.
Telo Jssukrástovo spaʒime.
Kráv Jssukrástovo napoime.
Vodà ot rébro Jssukrástovo uccistime.
Máka Jssukrástova pokrepime.
O blaghii Jssuse sluscíaime.

Digitized by Google

Méxdù tvojè ràni sakrijme.
Ne pustime da se oddéla od Tèbe.
Od ʒlobòtnik ʒlóbni branìme.
I ostavime kad Tèbe.
Da sás sickite Svetzì fàlemte.
U veki vekova. Amen.

Drùga Molitva.

Etto o moj millostiv dràghi Jssuse prèd Tèbe naklèknal tise mòla sás svè sárzc, da ʒabìsc ti u mojèto sárze Vera, Nadevànie, Millos i Pokàjene od grehove mojè, i obricènie da nevèki te navrèda, kogà as sás svè millos, i sás svè miilosárdie smisluam tvojète pet ràni, ʒakàcil od one dèto na Tebe dùma, Bòxe moi, Svéti prorok David « Probiha mojète razzè, i mojète kráka, i nacètiha sickite mojè kokali (*pomislì màlko tùka sànki ʒa nèkoi cès na máki Jssùssovi*).

Kòj spovèdan i precistèn iʒdùma tàʒi molìtva pred nèkoi kùna od S· Krást smìslilse da mòli ʒà potrèbeni od S. Cérkua, scte da prejème otpuscteníe od pedépsa od negòvite grèha kojè ìma dà plàti slèd smártà, i sctè da moj da iskùpi jednà duscia iʒ Purgatoria. Tij otpuscténie je dál S. Otaz Papa Klemente ossemnijat,

Digitized by Google

joscti jè ostànovil S. Otaz Papa Benedetto ceternaissiat, i S. Otaz Papa Pio sedemniat...

Blàgosloven da bădi Bôgh, blagòslovèno svèto ĭme negovo. Blàgòslovèn Jssukrăst prăv Bôgh, i prăv Cilèk. Blagòslovèno ĭme Jssusovo. Blagoslovèn Jssus u prisvèto Sakramènto od altàrat... Blagòslovèna velĭka Maikia boxià Marĭa prisvèta. Blagòslovèno ĭme od Devĭza Maria. Blagòslovèn Bôgh u svojète Angheli, i u svojète Svetzì.

Jssuse, Josèfe, i Marĭo dàrivam na vas moje sărze i mojà duscià.

Jssuse, Josèfe, i Mario, ízbavite mène na poslèdin ces od mojá smărta, i pomoghneti mène·

Jssuse, Josèfe, i Marĭo, izdăhnise u mir sás vas mojà duscià.

Koj ricè pàrvata molìtva, prejàme òtpusctènie od jednà godìna sekoj pàt; a za ftòrata môxe da kazàndissa 300. *dèna; akò tòkòcì jednàta od trìte, xiu prejàme sàlt* 100. *dèna.*

Digitized by Google

PESNI

PESEN.

Ʒa Porodenie Jssusovo illi S. Kòleda.

U ʒimmo vrème kogà mïrno redom
S' tamninite nosctá svetàt pokrïva,
Ti se zà nàs Jssuse rodï
U Betlèmska kolïba
O Jssuse milli.
Tolkos millos koi mòxe da iskàxe?
Tvuòi pärvi konàzi kakvì se bili?
Tésna kolïba ʒa ʒavet, i käscta,
Sïpano séno i màlko sláma
Pòstïlkje tvojè bèha
U drébno jasle,
Stvorïtel od nebetò i od ʒemèta.
Dvè dobicéta värʒani dò jásli
Naokòl Tébe na mesto drùxïna
S' gärbovete ʒavet tï pravat
S'duh te sgrevat i stoplèvat
O slavni Jssuse,
Bis kogò slänze nì svète i nì sgreva.

Digitized by Google

Dnès tvojè porodénie prociùvase,
Dnès Pastïri ticet sás sélski poklon;
Anghele năd kolïba pejàt
Ȥvezdì iȥ nébo ubadet
Da sì se rodïl
Ȥa oprosctènie i ȥa spasénie od svèt.
Tolkos stùd ti ȥa nàs teghlisc Jssuse!
U pélinì detè uvït glás iȥdàvasc,
Blaghi sălzi iȥ occi ronisc,
Ȥa spasénie od nascia duscià,
O mïlli Jssuse fanisc
Tei rano ti ȥa nàs da teghlisc?
Glás iȥdàvasc: prì Tèbe ti nám vikasc
Blàghi sălzi tì ronisc iȥ dvete occi:
Da te poȥnajemi săs vera
Prikanisc i nàm vikasc
Dnéska Jssuse
Da te milluvami i sledim sás sărze.
Dneska nïa naokol Tèbe sbrăni
Ȥa poklon sărze nasci pridávamo,
Od tvojè ràzze da se cïsti
De se cïsti i sgrèva
Sás Bôxià millos,
Jssuse milli práv Bôg i pràv Cilek.
Sïcki dnès sás pokàjeno sărze

Digitized by Google

Prosciénie od Tèbe Jssuse prosim
Spasènie od nàsci dúsci
I tvojat pomosc svèti

S' pälni blagoslóv
Jssuse mïlli pràv Bóg i pràv Cilèk.

Druga pesen.

Od kadè slänze istìce
Dò kràina ȥemè dalècna;
Peite Jssusovo rodénie
Od precïsta Dïvoika
Stvorìtel nàsci cestïte
Prislàbo telo oblèce
S' tèlo telessà da iskùpi
Ciléka da ni ȥagubì.
Käscta od gredì precïsti
Na Bóxì Cèrkua se obrascte
Divoika Marïa ni ȥnaje,
A Sina ù sèbe ȥacìne.
Porodì Divoika Jssusa
Katosì Anghel prirèce.
Ta dòr go u sèbe nòsesci
Krastìtel ȥaprèn gò usèti.

Digitized by Google

Slàgase lexì na séno
I sèlski jásli ni umràʒi
Sás málko mlèko gostìse
Koj i drebni ptize nasïti.
Naokol Detèto se sbïre
Hóro nebésko, i péje,
Cestiti se klanat pastiri
Svoji Spassitella poʒnávàt.
Vecna ti slàva Jssuse
Rodèn od slâvna Divòika
Na nàm Kristiàne dai sàda
Blàgoslòv s' tvòja desnìza.

Pesen na Blax. D. Maria.

Ʒdràva ʒveʒdà mòrska
Svèta Boxià Màjko
Ti Devize slâvna
Nebèska si vratà.
Svèti Gabrièl Arkànghel
Tèbetè ʒdravissa;
Nám ti dai mir pràva
Od Eva obärnala ime.
Paʒì nàm Devìze
Svètlos dai na slèpi

Ȥló od nàs pròpadi
Dobrò nàm isprossì.
Kaxì da si Màjka,
Ȥa nàs molì Jssusa
Kòj se ȥa nàs porodì
I dràghi tvòj Sin stàna.
Devize nai cìsta
Od sicki nai kròtka
Nàm sás svèm prosctèni
Krotki storì cisti.
Xivòt dai nàm cista
Is păt stráh da neima
Jssusa da vidimi
Slàva da mù pejèm.
Slàva na Bôgha Otza,
Slàva na Jssusa,
Slàva na Dùh Svèti,
Na Trima jednà slàva. Amen.

Molìtva na Devìza Maria da se kàzua kogà smi u nivòglie i u kàhari zavàd dùsciàta illi zaràd tèlo.

PESEN.

Maria ȥveȥdà ȥveȥdèska
Is nèbe iȥgrèjo se lèska

Digitized by Google

Na tàja ʒemè ʒlocèsta
Slåvna Divoika nebèska.
Maria od nèbe Zariza
Videla ʒvèʒdà Ʒornìza
Po ciärna ʒemè, po mòre
Na Kristiàne sveti iʒ gòre.
Mario Màjko nai svèta
Po mòre, i po ʒemèta
Videla svètì i plàni
Pòmagai na svi Kristiàni:
Divòika slavna nebèska
Na tèbe se mòla as dnèska
Od tèbe da se ni oddèlla
Videla ʒvèʒdà i bèlla.
Na pamet ti da mi svètisc
Rauna päteka da usètim
Po videlo vàʒda da ticem
Pravdinata vàʒda da ubicem.
Da nì hòda is tämna päteka
Da ni padem u greh dovèka
Da ni vida ʒaràr nì scteta
Od proklèta ʒamia vèta.
Na sardèsc sabór da stòra
Liùtiet, tabijet da si ubòra

Digitized by Google

Da ni dumăm ʒlò na hòra
Na sméh, i ʒa raʒgovòra.

Na bliùdniat plamek da navia,
Od lòsci adèti da si odbia,
Lòsci dùmi da ne hortùvam
S'ostà s'occi da ni grehùvam.

Da me ne hubos umàie;
Da me ne seudà ʒamàje;
Duscià vàʒda cista ismita
Telèsua prilika da ni ʒacita.

Mario ʒvèʒdà tej bèlla
Ti si se bés gréh ʒacèlla
Ni gréh ni lèke si imala,
Bìstra, cista si se därxiäla.

Rasvetì sás svetlos tvòja
Uccisti dùsciàta mòja
Da bädi särze pamet telo
Od snègh po cisto po bèlo.

Dai dò krai dobrè da xivèja
Drùgo da ni ʒnàja, umèja,
Sált prì Jssukiästa da stòja
I tèbe da mïlluam pomosc mòja.

Blàgoslovïme sás tvòja dèsna,
Ispaʒïme od smärt nènadèsna

Digitized by Google

Od hata od lòscia srèscta
Marïo ʒvèʒdà ʒveʒdèska.
Da lipsat od nás tämninite
Da se digat od nas maghlïte
Da se ukvòtat sïlne virùske
Da ne pàdet po pòglie gradùske.
Ti nàm värdì pod tvòje krïle
Od strèli od tùrske sile...
Od dért, od boles tèscka
Slavna Divòiko nebèscka.
Mario mòja pòmoscniza
Dai na tàʒi grèscna dusciza
Pomosc tvòj nai golèmi
Sás svèta smärt da ʒadrèmi.
Nainasètne Divòiko cestita
Dai sás cista duscià umita
U Rai da dòda pre tèbe
U dràgo u bëlo nèbe. Amen.
℣. Molise ʒa nàs svèta Bogorodize.
℟. Dòstoini da bädimi ʒa Rai vècni-nebèski.

MOLIMOSE.

Millostivi Gospodine Bòxe Jssukräste u hojè räzze stoi xivòtat i smärtà nascia: boles, i ʒdràveto nàsce; smiluvaíse ʒa nás, i ʒaràd

Digitized by Google

molitvi od tvojàta Maika prisvèta Deviza Maria ispazì nas, i nàscto tèlo od nivòglie, od zà-deve, od tesckata sirmascia; od stràscnata boles od Ciùmata, i od sèkoja drùga boles, da môximi zdràvi i vèsseli, siti mirni na duscià i na tèlo da prikàrami nàsciat xivòt his grehi, i sás tvojàta millos nai nasètne da stìghnimi vècnata rados u Rai-nebèski: Tej poklonèni ti se mòlimi na tèbe Jssukräste nàsci Spassitel, dèto xivèjesc, i zarùvasc sás Bôga Otza na jednò sás Dùha svètoga u vècni vèke vèka. Amen.

Molìtva na Deviza Marìa.

PESEN.

O Jssusova Màiko millostiva
Mojà duscià grehovita slàba
S' pòklonèno särze ti se klàni.
Klènise, plàci, is cèlo pôt izbiva,
Bistri sälzi od golèma xiàlba
Ròni is occi od dvète stràni,
Prosctènie od tèbe da si isprossi.
Smislise ci si Jssusa s' pèlinà povìla
S' nebèsko mlèko ti si gò poila

Digitized by Google

U svèti ràzze ti darxiāla
Ugredì svèti millo prispàla
Smislise ci si Jssusa hrànila
Millo isglèdela i brànila
Ʒa pälno nàsce oprosctènie
Ʒa vècno nàsce spassènie.
Smislise ci ʒaràd stràh od Eròde
Kogà iskasce Jssusa da nahòde
Da gò od svèt odmähni, ubije,
Joscti u lùlkia da gò ʒatrìje.
Ti ʒaràd habàr od Anghela
Po Missirska ʒemè si bègala
Jssusa pò ciùxda ʒemè nòssila
Sás nègo is pät potrùdila.
Smislise kòlko xiàlnovita si bila
Kogà Jssusa si ʒagubila
I kòlko sàlzi poròuila
Kogà ʒà tridni si gò trässila.
Smislise kogà Jssusa si posrètila
Dò bàrdo od Kalvária slèdila
Kòlko xiàlbi u sèbe si usètila
Kòlko värli mäki si ispätila.
Kogà s' tvòji occi si isghlèdela
Jssus pod tèscki kräst da pàde

Digitized by Google

Koj môxe da iskàxi da ubàde,
Kakò jaktènie ti togàva isdade.
Smislise kòlko sàlzi ti poròni
Kogà räzze na Jssusa s'pironi
Evrèite s'gliùtina ʒakovàha
I gòl na kräs gò iʒdighnaha.
Smislise kogà ti vidè Jssusa
Ʒakovàm na Krästat da vissi
I duscià da dàva da isdähni
Ʒa nàsce vècno spassènie.
Dèh xiàlnovìta Maiko molise
Ʒa nàs na Sinasi Jssukrästa
Grehovète nasci da oprostì,
I sás svòja millos da mò svestì!
I dòr se hodim po taʒ dòlinà
Da mo ghlèda päʒi bràni
Od grèh od pàkälski duscmàni:
I vecni Rai da mò dàva. Amen.
℟. Molìse ʒa nàs Divòiko Xialnnovita.
℟. Dòstoini da bädemi ʒa Raivècni nebòski.

MOLIMOSÉ.

Millostivi Bòxe Jssukräste smislise kák na vrème od tvojèto tarpènie i mäka katò S. Simeon si prirèce nosc od bolèva probòdi pris-

latkata duscià od slâvnata Divoika tvòja Màjka Maria ta nàs dèto sada neinoto probòdine i varlo tarpeine xialnoviti smislimi, ȥaràd molituite od sickite svetzi slavni, kòlko naokol tvojat S. Kräst se nàsci pómoscnìzi, millostiv dái mò da dobijemì, i da stighnimi vècnoto ispassènie u Rai-nebèski; Tei se mòlimi Jssukráste na tèbe dèto xivèjesc i zarùvasc sàs Boga Otza na jednò sás Dùha Svètoga u vècni vèke vèka. Amen.

Pesen na Blàxèna Devìza Narìa od bolèvi.

Stojèsci Maika xialnovita
Vas kräs tùxna i sálzovita
Od svoje Cèdo rasprèno.
Neina duscià sàlzovita
Ȥaràd xiàlbi jàdovita
Ostar nòsc probívasce.
Kolko tùxna, i grixiòvna
Ona bèsci blagoslòvna
Maika Jssukrästova.
Neino sárze xiàl delèsce
Ȥásctò u mäki Sini bèsce.
Kogò tolkos millovasce.

Digitized by Google

Od koì oko sàlza ni vire
  Kogà ghlèda da premire
  Boxià Maika u xialbite?
Nisctà od plàc da pocina
  Kògà Maika ʒaràd Sina
  Tùxna vida, i macina.
Ʒaràd grèha od svoji hòra
  Vidè Jssusa u pokòra
  I u mäki udàvino.
Kogò bèsce ta rodìla
  Vidè ostàvin i bes sila
  Kogà dusciá ostàvesce.
Iʒvïr Maiko od mïllosti,
  Dai da usètimi tvoj xialosti
  I sás tèbe da plàcim.
Sada u mène da ʒafàni
  Jesu millos dai da plàni
  Da ni ugàssi nïkoga.
Deh ʒabïj u mojè stràni
  Mïllà Maiko Jesu ràui
  Da ghì nòssa dovèka.
Gòrki od mäki del mi dai,
  U läxia da se ni màì
  Sárze sàs kràv kùpino.

Digitized by Google

Dordè sárze mi se klàti
  Dai da plàci, i da pâti
  Ʒaràd mäki Issusovi.
Vas kräs dai da ostàna
  I sás tèbe da ʒafàna
  Dèn i nòsc da se xìala.
Daimi, Devïze pricïsta
  S' tvòje sàlzi da se uccista
  Drugàr da sám na tvòj plàc.
Tej da misla Jesu ràni
  Sàlza u mene da ni ostàni
  Dordù nòssa svèti kräst.
Étto räzze déh probivai!
  Etto sàrze deh ʒabìvai
  Ràni Jssukrästovi!
Vècni u plàmek da ni ħòda
  Kogà sädi sva Naròda
  Tvòja Sina deh molì!
Jesus dobàr nascia sila
  Ʒaràd tvòja Maika mila
  Nàs u nèbe ʒavidì.
Ti nebèska daimo slàva,
  De säs zèla mir ʒaspàva,
  Svèt koj ostàvi dovèka. Amen.

Digitized by Google

Molitva na Anghelà Pazitela.

PESEN.

Anghele Boxi millostivi
Ti nas pazì dordè smi xivi
Nasci dusci kantu Rai
Da se opràvet pomosc dai.
Anghele Boxï millostïvi
Ti nas bùdni i samnlïvi
Sè zavivài s' tvojè krïle
Od päklene värle sile.
Nadèvamise nïa u Tebe
U strah, u zòr, i u potrèbe,
Domà na kar i na poglie
Nas ispazì od nevòglie.
Po vïdelo i po tämno
I po râuno, i po strämno
Steptie nàsci kantu Rai,
Da se opravet, pomosc dai.
Boxì zàkon dai da ubïcemi.
Kàdè Rai svè da tìcemi
Pak sàs tebe u Rai da idimi
Vecna rados tam da vïdimi.
Slava da jè sè jedïna
I na Otza, i na Sïna,

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Pak sctè Jssus s' mlògo slava
  Svet da sädi, i strah da dava
  Kak na hora 'da raʒdàva.
Dobàr s' dobrì ʒàl sás ʒliti
  Plamek vecni na grohoviti
  Rai da dava na cestïti.
Kòlko duscià xia tripèri
  Kogà na säd se namèri
  S' mera Jesus da ja meri.
Sàs glas od smärt xia mo vikni
  Telo od ʒemè da viniïkni
  I pred sebe da mò svikni.
Sctem svï od strah da se ciudim
  Kogà od smärt se sabùdim
  Prid Jssusa da se sùdim.
Verna kniga sctè da iʒvàdi
  Krivo i pràvo da ubàdi
  Da otsùdi stàri i mlàdi.
Kogà sedni säd da stori
  Grèhovete sicki sctè da otvòri
  I grehovìti da ubòri.
Sctò sctà grescnik as da prava?
  Tam koi sctemi pomosc davà,
  Dè se placi i duscià dava?
Ti ispàʒisc, Kral nebèscki,

Digitized by Google

Ne dòstoini hora pcèscki,
Ispaȥïme iȥ ogan tescki.
Ti Jssuse millostïvi
Dodi od nebo ȥa nas krivi,
Ti ispaȥïme u den stsasclïvi.
Trässilmisï ti tadèva
Pak si umrèl sás bolèva
Da ne sedna as na leva.
Ti si Boxe na säd pravi,
Ďuscià, daimi, da se iȥbavi
Naprèd na säd se ostàvi.
Occi od plak ni otrivam
Od sram lìzze si ȥavïvam
Da se mola ni pocïvam.
Ti Marïa oprostïlsi
Sás gresceniïka pridobrìlsi
Da se nadèm ti kaìlsi.
Mojè molbi ni se vredni
Da ghi Jssus mil proghlèdni
Ta duscià u plamek da ne sedni.
Sás ouzète pricetime,
Od kuȥìte odlacime
Na desna stranà namestime.
Kogà bädat ȥli ȥaprèni

Digitized by Google

I na Duha Sveti od nam svima
Vecna slava i na Trïma.

NA VELIKI PETAK.

Nebèski Bajràk raʒvïise
Od kräs svetlos sad rasveti.
Xivòt s'macna smärt umïre
Säs smärta xivòt nam dava.
Ostar gò muʒdràk probìdi
Gnusni dusci da uccïsti
Od grehove da ghi iʒmije
Od gredï kràv s'vodà proli.
Pravo David pè i rece,
I verno na svet ubàdi
Ci sctè Jssus da umïre
I iʒ därvò da zarùva.
Därvò sveto i svetlïvo
S'kräv Jssusova uredèno
Ti odbrànna bì s'tvoj kloni
Sveto telo da popïpasc.
Cestïto, ci na tvoj kloni
Spassìtel lexià i visna,
Kräst tebe zena pricèti
Pälno plati dläghi nasci.

Digitized by Google

O kräst sveti i prislàtki
Kad occi na tebe isdīghnim
Särze nasce se rasmèje
I s' nadèvanie svè napälni!
O kräst sveti dnes vräs tebe
Jssus päti i umīre
S' ciudni mäki i bolèvi
Nam da ispaʒi od smärt vecna!
Dai Jssuse na den sädni
Toʒi kräst tvoj slavni
Po nebo vräs jasni oblak
S' rados palni da gò vidim.
Tad Jssuse dai da usètim
Kák na greh na svet na telo
S' tvojà pomosc smi navīli
S' tvojà smärt Rai dobīli.
O Jssusc nasci Spassītel
Da te hvalim, blagoslovīm:
Pesni slavni da ti pejèm
Rados vecna u Rai-nebèski. Amen.

PESEN ʒA MARTAVI DUSCI.

Svet na kraj s' boxià sīlla
Sctè da iʒgorì s' värla sīlla
Dùma Dàvid sás Sibīlla.

Uccèni Osmo Hórtùvase od dèlovete od Vèrvani, Nadèvane, Millos, i Pokàjène. . . . . List. 24
*Uccèni Dévèto*K ákò je Ńaûka Kristiànska, i kojè se neinite poghlàvni dèla. . » 26
Pàrvi Dèl Hórtòvase od Vèrvanito od Apòstolete. . . . . » 28
Ftori Dèl Hórtùvase od Occe nàsciat. » 42
Trèti del Hórtùvase od Ʒápovèdi Boxì, i od S. Ciärkua. . . . . » 48
Uccèni Ftòro Hórtùvase od Ʒapovèdi od Svàta Ciarkua. . . . . » 56
Cetuárti dèl Hórtùvase od *Sakramèntite* . . . . » 58
Uccèni Párvo Hórtùvase preskùp od Sakramèntite. . . . . » 60
Uccèni Ftòro Hórtùvase od Svèto Krasctèni. . . . . » 63
Uccèni Trètio Hórtùvase od Svèto Kriʒinàni. . . . . » 65
Uccèni Cetuàrto Kórtùvase od Svèto Precistèni . . . . » 66
Uccèni Pèto Hòrtùvase od Sveta Missa. » 75
Uccèni Scèsto Hórtùvase od Sakramèntoto od Pokòrata, illi Ispoved . . . . » 77

Digitized by Google

Uccèni Sedmo Hórtùvase od oprosctènite illi Indulgènze. . . . . . . List. 93
Uccèni Osmo Hórtùvase od trite sètni Sakramènti . . . . » 94
Uccèni Devèto Hórtùvase od poghlavnite krèposti i darbi od Duha Svètoga. » 98
Uccìni Desèto Hórtùvase od ossemtè Vanghèlski Blaxènsti. . . . . » 105
Uccèni Jedinaiseto Hórtùvase od míllosàrdnite ràboti i od grehàt. . . . . » 107
Uccèni Dvanàisetc Hórtùvase od poghlàvnite grèhove, od drùghi po tascki, i od sètnite raboti od cilèka. . . . » 110
Molìtvi dèto sèkoj Kristiànin trèbe dà kaȥuva ȥàran, i vècer. . . . . . » 113
Pètnaiset Otaisti od Bròjenizi kojèto uȥdàrget xivòtàt od Issukrasta nàsc Spassitel. . . . . » 114
Litanije od Blax. Deviza Maria. . . . » 118
Naràceni nà Deviza Maria od sèbesi. . » 122
Naràceni nà Devïza Maria od svòja kascta. . . . . » 124
Molitvi na Blaxèna Deviza Maria . . » 129
Molitvi ȥà sèkoi dèn od Nedèle. . . » 130
Molitva ȥà Nedèle. . . . . » 131

Digitized by Google

S'plamek mäki svè ʒalèni
Mene vikai s' posvetèni.
Od Rai svetlos da mi svetne
S' molbi, Boxe, as ne cetne
Molatïse nai nasètne.
Kogà strascin den preide
Iʒ gròb telo da iʒìde
Prostì, Boxe, grehovite.
Jesu dobàr nai Cestiti
Dobàr ti sì i beʒ mera,
Mir dai na märtvi u tvojà Vera.
Amen.

Digitized by Google

SKAZALO

Uccèni pàrvo Hortùvase od nisciànat od S. Kräst. . . . . List. 3
Uccèni Ftoro Hórtùvese od upuȝnàvani od Bôgha, i od nascta sètnina. . . » 5
Uccèni Tretio Hòrtùvase od Jedìnsto i Troisto Boxì. . . . . » 8
Uccèni Cetuarto Hórtòvase od Ȝacèti Js-sukrästovo. . . . . » 10
Uccèni Pèto Kórtùvase pàk od Ȝacèti Js-sukrästovo. . . . . » 13
Uccèni Scèsto Hórtúvase od Jssukrästovo dohàdeni na iȝvàrsciovani od svętàt, i ȝà dvete sadoviscti ossòbno i op-kièno. . . . . » 17
Uccèni Sèdmo Hórtùvase preskùp od po-ghlàvnite dela od Naûka Kristiànska. » 20

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Drùga molitva na B. D. Maria. . List. 132
Drùga molitva na B. D. Maria. . . » 134
Ponedèlnik. . . . . » 136
Ftornik. . . . . » 138
Sredà. . . . . » 139
Cetvartàk . . . . » 140
Petak. . . . . » 142
Sàbota . . . . » 144
Molitva na B. Deviza Maria da mò ottarvè od Pákalàt i mò dadè Rai-nebèski. » 145
Naprèd Ispovèdane . . . . » 149
Naprèd Svèto Precistène. . . . . . » 150
Slèd Svèto Precistene. . . . . . . » 151
Molitvi sás Otpusctènie ҙà sèkomo, koi ghi duma. . . . . » 154-5-6

PÈSNI.

Pèsen ҙà Porodènie Issusovo, illi S. Kòleda. . . . . » 156
Drùgà pesen ҙà S. Kòleda . . . . . . » 158
Pesen na Blax. D. Maria . . . . . . » 159
Molitva na Deviza Maria da se kàxe kogà smi u nivoglie i u kahari ҙaràd dusciata illi ҙaràd tèloto. . . . . . » 160
Molitva na D. Maria. . . . . » 164

Digitized by Google

Pesen na Blax. D. Maria od bolèvi. List. 167
Molitva na Anghela Pazitela. . . . . » 169
Na Veliki Petak. . . . . » 170
Pesen za Martavi Dusci. . . . . » 172

SLAVA I HVALA NA JEDINOGA GOSPODA BOGHA NASCEGA OTZA I SINA I DUHA SVETOGA.

NIHIL OBSTAT
Petrus Arabagiski — Iacobus Iakovsky
Bulgari
V. Coll. Urb. de Propaganda Fide Alumni.

REIMPRIMATUR
Fr. Raph. Arch. Salini O. P. S. P. A. Mag. Socius.

REIMPRIMATUR
Ioseph Angelini Archiep. Corinth. Vicesger.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google